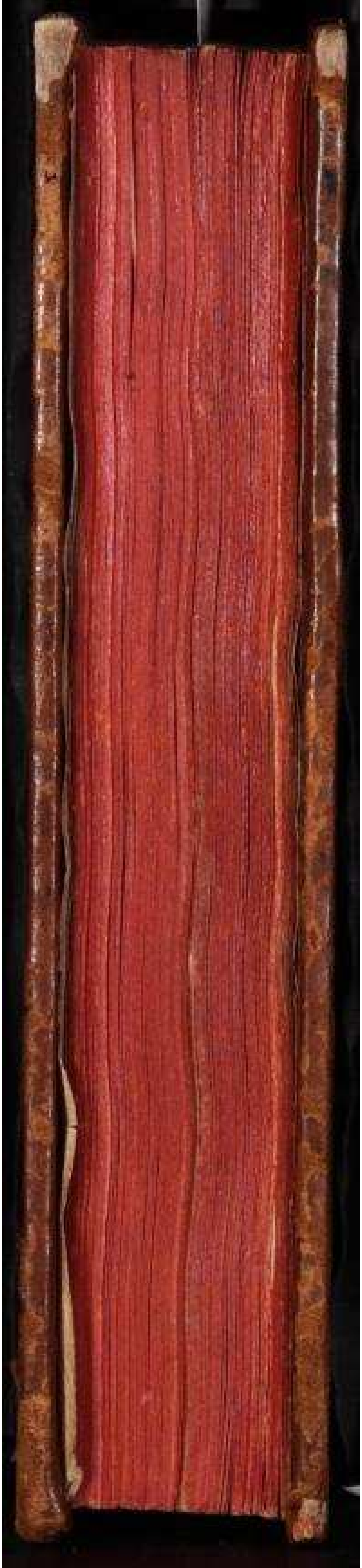
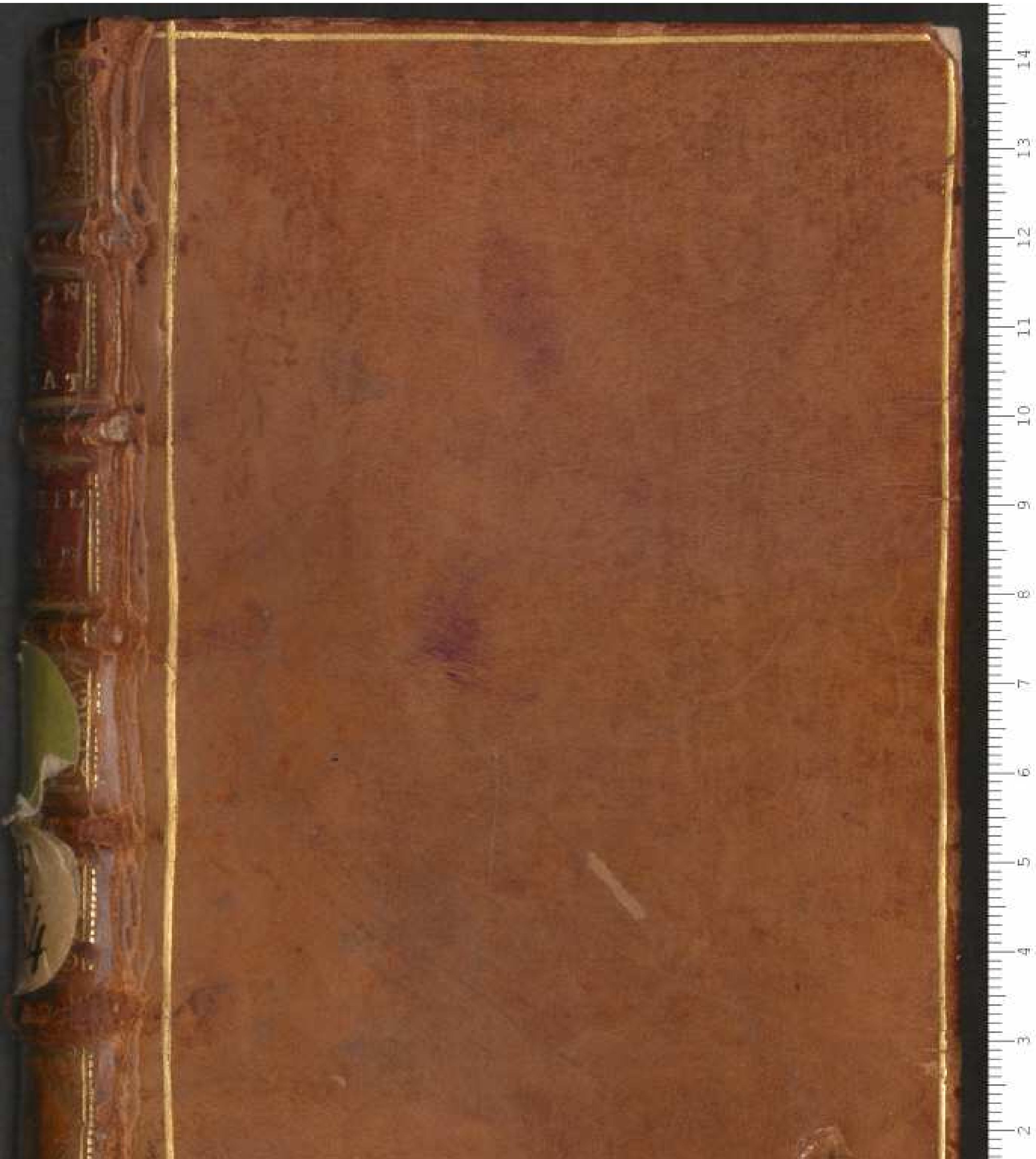

GERSON
DE
IMIT AT
MIRABIL
ROMÆ
W Œ
384

In isto opusculo dicit quomodo Ro-
mulus ꝛ Remus nati sunt ꝛ educati.
Et postea Romulus fact⁹ est primus Ro-
manoꝝ rex ꝛ conditor romane vrbis: quo-
modo ꝛ ꝗ̃diu ipse ꝛ successores sui rexerũt
Et etiam de imperatoribus Romani impe
rij qualiter imperauerunt a primo Julio ce
sare vsq̃ ad tempus Constãtini magni im-
peratoris. Quomodo Constantinus a le-
pra est curat⁹ et a beato Siluestro baptiza-
tus. quomodo sanctus Constãtinus eccle
siam Romanã dotauit beato Siluestro oĩ-
busq̃ suis successoribus romanis pontifici
bus totam Italiam: omnes prouincias oc-
cidentales: regiões: loca: ciuitates: insulas
que circa Italiam sunt: pio affectu dedit.
De indulgentiis omniũ ecclesiarum: ꝛ reli
quijs que Rome existunt. De stationibus
in eisdem per circulum anni ꝛc.

¶ Mirabilia Romane urbis.

Murus urbis habet trecentas sexaginta et unā turres. Propugnacula sex milia et nonagīta. et .xxij. miliaria porticularia. In circuitu vero sunt .xxij. exceptis trāstiberim et ciuitate leonina. et porticu sancti Petri. ubi sunt viginti miliaria.

¶ De portis infra urbem.

Porte inclite sunt hee. Porta capena q̄ dicitur sancti Pauli. Porta Apia que ducit ad domīe quo vadis. Porta latina ubi sanctus Johannes fuit missus in oleo. Porta metioni ubi riuulus influit urbem. Porta asinaria in laterano. Porta lauicana q̄ maior est que est iuxta sctām crucem in Hierusalē. Porta taurina vel tyburtina. que dicit̄ sancti laurētij. Porta numētana. q̄ vadit ad sctāz Agnetā ꝟginē. Porta salaria que vadit versus sabinā. Porta pincina. que est circa ecclesiaz sancti Felicis. Porta flaminia q̄ est circa ecclīam sctē Marie de populo. Porta Colina

quę est ɔtra templū Adriani supra pontem.

¶ De portis transtiberim.

¶ Porte transtiberī sunt tres. scȝ porta septimana vbi .v. laudes facte fuerūt Octauiano imꝑatori. Porta aurea scȝ sctī Pancracii porta portuensis. In porticu sctī Petri sunt due porte scȝ porta castelli sctī angeli ⁊ porta viridaria.

¶ De montibus infra vrbem.

¶ Mons Janiculꝰ vbi ē sctūs Petrus. mōs thaurinꝰ qui dicit̄ ianitarius. mons auentinus vbi est ecclesia sancte sabinę. mons quirinalis qa ibi stabant quirites vbi est ecclesia sancti Stephani quę dicit̄ in celiomonte. mons torpeia vel capitoliū vbi est palacium senatoꝝ. mons palatinꝰ vbi est palaciū maiꝰ. Mons inquilinus super alios montes dicit̄ vbi ē basilica sctē Marię maioris. mōs rinalis vbi est ecclīa sctē Agethe vbi Virgiliꝰ captus fuit a Romanis qui inuisibiliter exiens a carcere perrexit Neapolim.

¶ De pontibus vrbis.

pōtes sunt isti pōs adriani vł iudeorꝝ· pons fabiani iuxta p̄fatum pontē. pons gratiani. pons senatorꝝ pōs theodosij ⁊ pōs valētini·

¶ Palacia imperatorꝝ sunt hec·

¶ Palaciū magnū in mōte palatino· palaciū senatuū ꝓpe sanctū Sixtū· Palaciū Claudij inter coliseū ⁊ sanctū petrū ad vincula. Pala ciū Cōstantini in laterano· Palaciū Romuli inter sanctā Mariā nouā ⁊ cosmā: vbi sunt sedes pietatis ⁊ ꝯcordie vbi posuit Romu- lus suā statuā dicēs· hec statua nō cadet do- nec ꝟgo pariet· ⁊ stati cū beata ꝟgo peperit statua corruit· palaciū traiani vbi est colūna cx· passuū· palaciū siluestri· palaciū antonij· vbi est alia colūna· cxxiiii· passuū· palaciū ne ronis· vbi ē angulea sancti petri. palaciū Oc tauiani ad· s· Laurentium in lucina·

¶ De Arcubus triumphalibus.

¶ Arcus triūphales sunt hij q̄ fiebāt alicui imꝑatori redeunti· sub quib⁹ cū honore duce bāť a senatorib⁹ ⁊ ei⁹ victoria ad memoriam

eoꝝ in arcu sculpebat̃. Arcus Theodosij. va lentini ⁊ gratiani imperatoꝝ. ad sctm̃ Vituz Arcus Constãtini impatoris iuxta Coliseũ. Arcus. vij. lucernaꝝ Titi ⁊ Vespasiani. vbi est cãdelabrũ Moysi cũ archa habens septez brachia ĩ pede turris calculatorie. Arcus Julij ⁊ senatoris ad sctãm Mariã nouã. Arcus Octauiani impatoris ad sanctũ laurentium in lucina. Arcus Antonij ad columnam.

¶ De Arcubus nõ triumphalibus.

¶ Alij sunt Arcus nõ triũphales. sed memoriales. ut est Arcus pietatis añ sctãm Mariã rotundã. ubi accidit quedã historia de paupere muliere. cui⁹ filius occisus erat a vicine sue filio. que petijt ius sibi fieri ab impatore Traiano parato ire ad exercitum. qui se ius dixit facturum in reditu. Que respondit forsan dñe nõ redibis. qui statĩ fecit ibi ꝯsistorium: ⁊ fecit ei ẜm qđ petierat. iudicauitqꝫ iuuenẽ homicidã morituruz. quẽ mulier petijt sibi reddi ꝑ recõpensatiõe filij sui mortui qđ

ei factũ est. ⁊ mulier fatebat̃ se plenũ ius ac-
cepisse. ⁊ mulier ditata ab impatore recessit.

De termis.

Terme dicũt̃ palacia magna hñtia maxi-
mas criptas subterraneas. in q̃bus tpe hye-
mali fiebat ignis maxim⁹. Estiuo aũt tpe re
plebant̃ aquis ut curia ĩ supiorib⁹ cõmorãs
magis delectaret̃. qð in termis Dyocleciani
⁊ maximiani adhuc videri põt. terme limpie
dis apud. s. Laurentiũ ĩ panisp̃na. terme do-
miciani tiberine sunt retro Mariã rotundã
Terme Alexãdrine vbi ẽ hospitale ð termis

De Theatris.

Theatra sũt ista: theatꝝ titi ⁊ vespasiani ad
cathecũbaꝫ. theatrũ Tarquini impatoris ad
septisoliũ. theatrũ pompei ad. s. Laurentiuꝫ
in damaso. ⁊ est ibi theatrũ flãmineum.

De Angulea sancti Petri.

Ibi ẽ memoria cesaris vbi splẽdid⁹ cinis ĩ
suo sacro fagio idem malo ereo requiescit. ut
sicut eo viuente totus mundus ei subiectus

erat sic ipso mortuo oīa corpora mortuoꝝ si/
bi subiacerent vbi in giro mali scriptum est.
Cesar tantus erat quo nullus maior in orbe
Sed in modico nunc tam magnus clauditur
antro. Intra scriptura stat cesaris alia colū/
na. Regia structura quāta nō extat in aula.
Si lapis ē vnus qua fuit arte leuatus. Et si
sunt plures dic vbi ꝯgeries. ¶ De cimiterijs
¶ Cimiteriū calepodij ad. s. pācraciū Cimi
teriū. s. Agathe. Cimiteriū viti ad portā colo
niam. s. felicis Calixti ad cathecumbas. Ci/
miterium concordiani foris portam latinam
sanctę Agnetis. ꝛ alia ꝙplura cimiteria quę
in multis locis descendebant per tria milia/
ria vbi sancti abscondebantur.

¶ Loca vbi sancti passi sunt.

¶ Foris portā apiā fuit decollatus. b. Sixtꝰ.
ppe dn̄e quo vadis ibi fuit templū martis
ante. s. nereū intus cauati. ad. s. Gregoriū do
mus lucine ꝛ est ibi velum aureum aqua sali
ua. ad. s. Anastasiū vbi decolatꝰ fuit. s. paulꝰ.

ortus lucine vbi ē eccl'ia. s. Pauli ⁊ est ibi ꝑpe
amphibiatum vbi ē corda in q̄ iactatum erat
corp⁹. s. Sebastiani q̱ reuelauit corp⁹ suū lu/
cine dicēs. inuenies corp⁹ meū pendēs in vi/
co ꝑ pedes iuxta stratā q̄ dr̄ via cornelij iuxͣ
girolū arcus Romanoꝝ vbi. b. Siluester ⁊ cō
stātin⁹ obligauerūt se ad inde vbi fuit dom⁹
t. liuij añ martē. terme lāpadis vbi fuit assa/
t⁹. s. Laurē. i panispna palaciū tiburtinū vbi
deci⁹ ⁊ valerian⁹ recesserūt a. b. laurētio mor
tuo. Arc⁹ stāmeus ad pontē iudeoꝝ trāstibe
rim infra palaciū neronis ⁊ templū apollinis
q̄d dr̄. s. petronella añ eccl'iaz. s. petri fuit va/
ticanuz vbi vates. i. sacerdotes canebant sua
officia. añ tēplū apollinis fuit castrū neronis
vbi nunc ē eccl'ia. s. andree. In fastigio pāthe
onis. i. Marię rotūde fuit pinea erea deaura
ta. q̄ nunc ē añ templū. s. petri. q̄ coopta erat
tabulis ereis deauratis ita q̄ a lōge videbaẗ
quasi mons aureus. cui⁹ pulchritudo adhuc
partim apparet.

¶ De Templis.

Ante palaciũ alexãdri fuit tẽplũ Enee ꝛ Põ/
pei mire pulchritudinis monumentum vero
Pompei qđ dicit̃ marmoreũ decẽter ornatuꝫ
fuit. oraculũ Apollinis ꝛ eccl'ia scti Uiti fuit
secretariũ Neronis. In palacio Antonij ẽ tẽ/
plum diui Adriani. In cãpo martis fuit tem
plũ martis in quo eligebant̃ ꝯsules. iiij. kal.
Julii ꝛ morabant̃ usqꝫ ad kal. Ja. In hoc tẽ/
plo ponebãt Romani rostra nauiũ ut essent
spectacula omniũ gentiũ. Iuxta Pantheon
erat templum Minerue. Apud Cyriacũ erat
templũ veste. In calcari est templuꝫ veneris
Monasteriũ Rose fuit castellum Junonis.

¶ De Capitolio.

¶ Capitoliũ dicit̃ qđ erat caput toti⁹ mũdi.
in quo ꝯsules ꝛ senatores morabant̃ ad con/
sulendũ vrbem. cuius facies coopta erat mu/
re altis ꝛ aureis vitro ꝛ auro vndiqꝫ cooper/
tus. Infra capitoliũ fuit palaciũ pro magna
parte aureũ. lapidibus preciosis ornatũ. qđ
dicebat̃ valere tertiã partẽ mũdi in quo tot

statuę erant imaginũ quot sunt mũdi ꝓuin/
cię ꝛ habebat quelibet imago tintinabulũ in
collo ꝑ artẽ mathematicã dispositũ· ut ꝗuã/
do aliqua regio po·ro.rebellis efficeret̃ stati
huius ꝓuincię imago vertebat dorsum ima/
gini vrbis ro·quę maior erat sup alias tanq̃
dña ꝛ tintinabulũ qd̓ habebat in collo sona/
bat·Tunc custodes capitolii dicebãt id sena
tui·statiq̃ mittebãt legiões militũ ad expug
nãdũ ꝓuinciã.erãt in capitolio plura tẽpla·
sup arcũ erat tẽplũ cesaris ꝛ veste vbi senato
res ponebãt iuliũ cesarẽ in cathedra·vi· mar
cii·ꝛ ex parte capitolii erat templũ Junonis·
Juxta foꝝ publicũ erat templuz Herculis in
trapeio ꝛ achillis vbi interfectꝰ est iulius ce/
sar a senatu in loco vbi est ecclesia ara cęli: et
fuerunt tẽpla simul iuncta·Palaciũ Phebi ꝛ
carmetis·vbi Octauianꝰ vidit visionem suã
in cęlo·Juxta caneparium est templum Jani·
qui erat custos capitolii·

¶ De equis marmoreis·

Equi ⁊ hoïes nudi signāt q̄ tpe impatoris tiberii fuerīt duo philosophi iuuenes scȝ praxiteles ⁊ phitias q̄ dixerīt se esse tāte sapiētie ut q̄d impator illⁱ absentib⁹ in camera sua diceret ipsi referrēt ꝺ ꝟbo ad ꝟbuȝ· qꝺ fecerūt ut dixerūt ⁊ nō inde pecuniā petierīt sȝ mēoriā sempiternā ita q̄ p̄hi hērent duos equos marmoreos calcātes terrā q̄ signāt pricipes hui⁹ seculi q̄ nudi sunt circa equos signat q̄ altis ⁊ extensis brachiis ⁊ replicatis digitis narrabāt q̄ futura erant ut sic nudi sunt ita scia hui⁹ mōi ī mētib⁹ eoꝝ nuda ⁊ apta erat

¶ De rustico sedente super equum·

¶ Ad lateranū est equus ereus ⁊ deauratus qui dicit̄ caballus Cōstantini· sed non est sic nā q̄ volūt scire verū hoc plegāt· tpe ꝯsulum ⁊ senatoꝝ quidā rex potentissim⁹ ex orientis partibus romā venit multa strage Ro popu lum affligens tunc q̄dam rusticus armiger· magne fortitudinis· virtutis· ⁊ prudēs· dicit ꝯsulis ⁊ senatoribus· Aunq̄d si esset aliquis

liberans vos de tribulatiõe ista quid a sena-
tu recipe mereret̃ responderunt qcquid pete
ret obtineret· qui ait illis date mihi.xxx.talẽ
ta auri ꝛ insup memoriã fieri sempiternam ꝛ
ꝙ equũ ereum staturã meã desup facietis.et
ab illis vos in breui liberabo qui dixerunt se
oĩa facturos· ille ꝟo ait media nocte surge
tis ꝛ omnes estote armati bene ꝛ stetis infra
muros ĩ spelũca ꝛ qcquid vobis dixero faci-
etis ꝛ responderũt faciem⁹.rusticus ꝟo ascẽ-
dit equũ suũ maximũ sine sella tollẽsqꝫ falcẽ
exiuit foras tanqꝫ vellet colligere herbas.vi-
ditqꝫ regẽ venientẽ ad arborez ꝑ necessarijs
suis sup quã arborẽ q̃dã cucumagia sedebat
dulciterqꝫ canebat·rustic⁹ hoc vidẽs accessit
ꝓpi⁹ ꝛ socij regis putãtes rusticũ ꝺ suis esse
clamare sic ceperũt·rustice nõ tãgas regẽ·qꝛ
si tetigeris suspẽderis·rustic⁹ ꝟo spretis coꝝ
minis·p fortitudinẽ regez parue stature cito
arripuit·ꝛ eum subleuans posuit corã se sup
equuz.ꝛ fugit ad vrbẽ velociter clamãs voce

magna ad hostes vrbis in cauernis latitātes Exite foras interficite exercitū regis. quoniam ipsuz corā me nūc teneo captū. q exeūtes ad vocē eius multos occiderunt. et alii in fugam versi sunt. Romani habito triūpho soluerunt ei aurū qd petierat. et fecerunt memoriam eius et in p̄ntatione statue sue quam posuerunt coram palacio Lateranensi vnum equum ereum et deauratum. et staturam ipsius desuper sedentem deauratam. extensa manu dextera. cum qua regem ceperat. et super caput equi quādam cucumagiam posuerūt ad cuius cantum victoriam habuerunt. ipsā staturā regis que parua erat retro ligatā manibus sub equo memorato collocauerunt.

De Coliseo.

Coliseū fuit tēplū solis mire magnitudīs et pulchritudinis. diuersis cauernis adaptatū. et cooptū erat celo ereo et deaurato. vbi tonitrua. fulgura. et chorus catiōes fiebāt. et pluuie mittebant p fistulas plūbeas et erant ibi

signa supcelestia· ⁊ planete cū sole· ⁊ luna· q̄drigis vehi videbāť· In medio sedebat dn̄s pheb⁹ de⁹ solis·qui pedes ad terrā vertebat ⁊ caput ei⁹ celū tāgebat·qui palmā in manu sua tenebat designās ꝙ Roma totū mundū regebat·post xpo multū tpis spaciū btūs Silvester iussit templū destrui· ⁊ etiā alia quam plura ne pegrini venirēt Romā ꝓpter edificia antiq ⁊ deoꝝ famā· ⁊ nō ꝓpter ecclias sanctoꝝ trāsirēt multimoda deuotōe· Caput vero ⁊ man⁹ p̄dicti ydoli cū pomo ad palaciū ī laterano fecit poni in memoriā q̄ palma ⁊ caput Samsonis falso vocanť a vulgo· Palacium prefatū erat tēplum turbi ꝑ qđ intrabāt ⁊ prefata silatio in querimonia fundebāt tēpore ꝯsultuū ⁊ senatorum orationes·

De sancta Maria rotunda·

Agrippa prefat⁹ subiugauit Ro· se sclauos ⁊ saxones occidere fecit ⁊ iussit·iiij·legiones in eius reuocatione tintinabulū statue presidis que erat ī tēplo iouis ⁊ minerue sonabat

qz vniuscuiusq regni toti9 orbis statua erat in tēplo illo posita cū tintinabulo ad collum qn̄ sonabat regnū. id cognoscebant̄ rebelles h9 aūt statue p̄sidis tītinabulū audiēs sacer/ dos qui erat ī spelunca in ebdomada illa nū ciabat sacerdotibus senatores autē legionem hanc prefato Agrippa iniunxerunt ut iret ad persas subiugādo q omīno renuēs et dicens se nō posse pati tm̄ laborem tandē victus pe/ tijt ꝯsilium trium dieꝝ infra quos q̄daz noc te ex nimio cogitatu fatigatus obdormiuit ⁊ apparuit ei quedā femina q̄ ait aggrippa qd cogitas in magno es cogitatu ꝯsolare ⁊ pro/ mitte mihi tēplū quale ostēdam tibi ⁊ dicam tibi quō eris victurus q dixit faciam dn̄a· il la ostendit ei in visione templū rotundū ad modū pātheon·ille vero dixit dn̄a que es tu que respondit ego sum cibellis mater deoꝝ fac mihi libamina ⁊ neptuno q est de9 maris ad honorē meū qa tecū erim9 ⁊ vīces oēs re/ belles·Agrippa x̄o surgēs hec recitauit sena

tui ꝛ ciuitates acqeuerũt 𝔳bis suis igitꝰ cuꝫ magno apparatu nauiũ ꝛ·v·legiones militũ venit ad persas ꝛ eos debellauit· ꝛ posuit sub tributo senatui ro annuatim· ꝛ rediẽs romã fecit tẽpluꝫ fieri qꝺ pmiserat ꝛ dedicauit ad honorẽ cibellis mr̄is deoꝝ· ꝛ ĩposuit huic nomẽ pantheon ꝛ fecit statuã cibellꝰ deaurataꝫ quaꝫ posuit ĩ fastigio pantheõ suꝑ foramẽ et cooꝑuit eaꝫ mirifico enĩ tegemẽto ereo ꝛ deaurato postea 𝔳o multũ tp̄is beatꝰ Bonifacius papa vidẽs id tẽplũ tam terribiliter dedicatuꝫ ad honorẽ cibellꝰ añq̄ xp̄iani pturbarent aliquotiẽs a demonibꝰ accessit ad impatoreꝫ xp̄ianuꝫ rogans eũ hoc tẽplũ sibi tradi qꝺ impator eidẽ libẽter ꝯcessit· papa 𝔳o cuꝫ ro·po· i·kalꝰ·nouẽbris dedicauit idẽ ꝛ statuit ut ex illo die ro·po·cuꝫ ro·pon·ibi ꝯueniret ꝛ papa missaꝫ celebraret ꝛ pplꝰs cõicaret sicut ĩ die natalꝰ dñi ꝛ eodẽ die p vniuersuꝫ orbẽ festum beatę 𝔳g· Marię: ꝛ omniũ sctõꝝ celebraret·

¶De Octauiano Imperatore·

Post vero multū tpis senatores vidētes Octauianū tāte pulchritudinis ⁊ ꝓsperitatis ⁊ ꝙ totū tributariū fecerat dixerunt volumus te adorare· qa diuinitas in te est si hoc nō esset nō emergerent tibi ꝓspera· Qui renuens inducias postulauit: ⁊ ad se sibillā Tiburtinam vocari fecit· cui qđ senatores dixerunt recitauit· ⁊ ꝙ spaciū triū dieruꝫ petijt ut sibi ꝯsuleret. ī qb⁹ artū ieiuniū opata ē· Post tres dies rn̄dit impatori sit iudicij signū tell⁹ sudore madescit· e celo rex venit ꝑ secula futur⁹ illico· Postq̄ꝫ dixisset hoc celū aptū ē ⁊ splendor maxim⁹ irruit sup eū· viditqꝫ ī celo ꝟginē pulcherrimā· ⁊ puerū in brachijs tenentē sup altare dei qđ miraret̄ valde· audiuit vocē dicentē· Hec ara ē filij dei· Qui stati ꝓcidit ī terrā ⁊ adorauit xp̄m venturū· qđ recitauit senatorib⁹· de quo mirati sunt valde· et fuit hec visio in camera impatoris· vbi nūc ē eccl'a sctē Marie ī capitolio ⁊ ideo vocat̄ sctā Maria Ara celi ⁊ ē eccl'ia fratrū minoꝝ· finis

Roma ciuitas sancta
caput mundi Anno cuersionis
Troiane·cccc·⁊·v·Mundi vō
M·cccc·⁊·l·Item Romulus ⁊ Remus ex
marte Ilia rhea Siluia nati sūt·Romulus
esto dicat Seruius Romū appellatū fuisse
⁊ ꝑ Romo Romulū blandimēti cā·deinde
gaudēt eniꝫ diminutiuo blāditie· Sed quia
Liuius florius ⁊ oēs historici ipm̄ scribūt
Romulū ideo oēs sequunt̄·Et Romulus
inquā Ilia rhea siluia mr̄e genitus:ex mr̄e
pr̄e seu credito seu ficto:cū verius credatur

sacerdos martis. Sz vt honestior eet culpa
dixerunt romani principem suum ex deo Marte
genitum: qd tam patiente aio tulere gentes qz eq
aio romanorum impium passe sunt. Fuit primus
rex et conditor vrbis romane: sz vtrum potuerat
filius martis ee ponit cod li. Vir. enei. et li. de
aia. c. lv. et li. de angel. c. xix. Hic primum lucem
attigerit teste Liuio prio ab vrbe: cum quo
conuenerunt oes historici seuiciam Amulij pris
atqz Albanorum regis expertus est: a q vna cum
fre Remo iussus e in tyberi mergi. Sz stagnan
tibus secus ripam vadis abiectos ifantes decre-
scens: aqua velut scelus refugerunt reliqt in
sicco. Re. in li. aq. dul. c. rumon. De q dixit
Ouid. i. ij. fast. Hec vbi cognouit contemptator
Amulius equi amne iubet mergi gemios: sce
lus vnda refugit: i sicca pueri destituunt hfio
Tunc picus auis martia primum tantisp infan
tes aluit. deinde lupa sitiens ad hor vagitum
tracta mutato cursu vberibus suis aluit: dicen
te Ouid. pallegato. ij. li. Lacte qs infantes
nescit creuisse ferino: Et picum expositis sepe
tulisse cibos. Hanc lupam volunt aliqui veram et
aliq fictam: vtraqz enim fama est. qr fuerat ficta

mõstrat Eutropius dicẽs in li.i. Gemi(n)os puu-
los ppe ripã tyber(is) expositos faustulus re-
gij armẽti pastor ad achã laurẽtianã vxorẽ
suã detulit: q̃ ob rapacitatẽ corpis questuo
si lupa a vicinis appellabat(ur). vñ vsq(ue) ad nr̃a
tp(or)a meretricũ cellule lupanaria nũcupant(ur).
Ad hui(us) verificatiõe(m) Lactã.in.i.diui.insti.
adducit exẽplũ dicẽs: Romani ab Atheniẽ
sib(us) mutuati sũt exemplũ: ap(u)d quos cũ me-
retrix tyrannũ occidisset Lena noie: q(uia) ne
phas erat simulachrũ meretric(is) in tẽplo po
ni aialis effigiẽ posuerũt: cuius noie ip(s)a ge
rebat. Itaq(ue) vt illi ex noie: sic isti ex pfessio
ne momẽta fecerũt. Q(uo)d fuerit ista lupa cla
re ponit Lucius florus in li.i. (et) Plinius
de viris illust. S(ed) clari(us) Lucius florus in
li.i.sui epi. (et) Liuius dicẽs in p(ri)mo ab vrbe.
Tenet fama cũ fluitantẽ alueũ quo exposi
ti erãt pueri in sicco aq(ua) destituisset lupã siti
entẽ ex mõtibus q(ui) citra sunt ad puerilẽ va-
gitũ cursu(m) flexisse. eaq(ue) infantib(us) ãdeo mite
p(re)buisse mãmas: vt etiã ip(s)os lingua lãberet
Hos reperiẽs Faustulus magister regii pe
cor(is) Atha laurẽtie vxori educãdos dedit.

Sunt qui eā vulgato corpe inter pastores lu
pā agnōiataz credāt; hec Liui⁹. Cōfirmat
hoc habit⁹ ipsius q̄ fuit lupe coruiza Joue
mutuatus exemplū; Qui vos est almāther
capre nutricis sue pelle. De q̄ dixit Virgi.
in. i. enei. Donec regina sacerdos Marte
grauis gēmā partu dabit ilia plē. Inde lu
pus inde lupe fuluo nutric; tegmine letus.
Romulus excipiat gentē ⁊ mauortia ꝯdet
Menia: romanosq; suo de noīe dicet. Au
gustin⁹ aūt in. xviij. de ciui. dei. ⁊ Plinius
in. viij. historie nālis mōstrauit vtrūq; fuisse
possibile. Et ꝯcludit vterq; postq̄ singulus
historicus ꝯuenit cū Liuio; q̄ꝫ si eis infā
tibus p quos tanta ciuitas cōdenda fuerat
de aqua diuinitus liberatis p lactantē ferā
deus voluit subuenire; quod mirum est.
Item Romulus centū ex senatoribus dele
git quoꝝ ꝯsilio oīa agerent; vt hētur in cro
nica impatoꝝ Leonardi Aretini li. i. roma
ne historie quos senatores pp senectutem
pr̄is ad silitudinē cure noīauit. Mille etiā
pugnatores delegit q̄s a nūero milites ap
pellauit. Rexit annis. xxxviij. postea fulmie

perijt. Habet etiã in cronica Romanoꝝ im peratoꝝ mater istoꝝ geminoꝝ videlicz Ro muli ꝛ Remi viua ẜm legẽ defossa: ꝛ pue- ros in Tyberim demergi iussit ꝛc.
Successor primus Romuli Põpilius pa- ter Nume secũdi romanoꝝ regis ponit eo dẽ libro Virgi. c. Numa põpilius rome tri bunus plebis. Successor Põpilij Tulli⁹ hostili⁹ qui rexit. xxij. annis: q nepos istius hostilij qui sub Romulo bello cecidit: stre nue aduersuz Sabinos pugnãs: put scripsi eodẽ libro Virg. c. romulus. Aui memoria ꝛ sue virtutis titulus fuit Rome terti⁹ rex creatus; illo quidẽ tpe quo Manasses re- gnabat i Hierusalẽ. Jtẽ pmus q purpura ꝛ fastib⁹ vsus est. Successor Tullij hostilij Ancus rexit annis. xliiij. potent; q ius feria le ꝯdidit. i. morẽ indicendi bella. Re. codẽ libro. c. Ancus martius. Successor Anci Priscus tarquinus: qui rexit. xxxvij. ãnis: qui a Plinio in li. de vir. illust. cõnotatur. Tarquinus prisc⁹ a Romulo rex romano- rum quintus Demorathi exulis Corinthi filius; quẽ regem frequenter historici Lu-

chomonem dicunt multa opatus est·incho auit edificare capitolium in cronica romanorum imperatorum: vt habetur libro primo· Successor Prisci Tarquini Seruius tullius: qui rexit annis·xliiij·et inter omēs primus q cēsus excogitauit· Successor Seruij tullij Tarquinus supbus: q rexit annis xxx·qui ab historicis znotatur Lucius tarquinus ob mores cognomēto supbus· fuit prenotati Tarquini filius ex vxore Canoqle put scripsi eodem li·Vir·c·seruius tullius· Hic teste Eutropio li·i·primus excogitauit vincula: fustes: carceres: zpedes: cathenas et exilia: prout dixit eodem libro Vir·c·seruius tullius·vbi de ipsius principio cū fuit rex septimus romanorum· Hinc cōsules cepe p vno regere dño· Hac cā creati sunt: vt si vnus malus eē voluisset: alter eaz hñs ptātem silez coerceret·et placuit ne imperiū lōgius hērēt: ne pp diuturnitatē ptātis insolētiores redderent: sed ciuiles semp essent qui post annū scirēt se priuaturos· De quorum claritate hētur plene i cronica romanorum imperatorū Aretini·et in li·vij·romane historie·

¶Julius cesar primus imperator Alexādriā venit: cui Pileus insidias rex parabat: qre a cesare bello victus a nilo periit: vt patz vbi agitur de cesare primo. Cesar ergo potitus egypto deo pře regnū dedit. et ipse primus accepit sin gulare impiū romanorum. a quo oēs romani principes romanorum cesares appellati sunt. Sz ↄiurātibus in eū. lx. vel amplius senatori bus in curia. xxiiij. vulneribus pcussus oc cubuit. Re. vbi agitur de cesare prio iparore. Secūdus imperator Octauianus augustus: a quo oēs romanorum reges dicuntur augusti: regnauit annis. lvi. et mēsibus. vi. Deficiente aūt principatu pontificū in iudea Herodes anticipatri ascolanice et mřis arabice filius a romanis iudeorum principatū accepit. quez tenuit an. xxxvi. Et ne ignobilis et sanguie iudeorum argueretur exneus ↄbussit libros oēs qbus cōtinebatur nobilitas iudeorum. insup vt suā sobolē regio sanguini ↄmisceret abdica ta de fide feia hierosolimitana quā priuatus vxorē acceperat: naz ex eo filio anticipatre sibi Mariamine sociauit filiā Alexādri Ari stoboli; nepotemqꝫ fratris Hircaz: qui ante

fuit rex iudeorꝝ. hic Herodi genuit. v. filios quorꝝ duos Alexandrū ⁊ Aristobolū occi‑dit ipe in Samaria. Nec fecit diuturna mo‑ra qn mſez illorꝝ qua nil carius habuerit oc‑ciderit. Re. li. Uir. vbi agit de herode asco‑lonita. hoc tpe q₂. M. Antonius qui tene‑bat Asiā ⁊ orientē repudiauerat sororē Au‑gusti: Cleopatrāqꝫ duxerat in vxorē: inter Antoniū Cleopatrā ⁊ Augustū ortū bellū ꝫ fugati apd̄ leuchas Antonius ⁊ Cleopa‑tra seipos occiderūt. Et sic terminatū est re‑gnū egyptiorꝝ qd̄ a primo Ptolomeo La‑gi filio vsqꝫ ad Cleopatrā stetit. ccxcv. an‑nis. Anno cesaris Augusti. xl. A morte vͦo Cleopatre ⁊ Antonij qn̄ egyptus in ꝓuin‑ciā versa est anno. xxxvij. ⁊ ab vrbe cōdita anno. dcclij. quo ꝑ vniuersū orbē pax firmis‑sima dei ordinatiōe ab Augusto firmata fu‑erat dn̄s nr̄ ihs xps filius dei etatē mundi sextā suo ꝯsecrauit aduētu. Itē diebus Oc‑tauiani augusti trāstyberim de taberna me‑ritoria fons olei de terra exundauit: ac ꝑ to‑tum diē largissimo riuo fluxit: significās ex gētibꝰ xpi grām. tūc etiā circulus ad celestꝫ

spēm arcus circa solē apparuit: vt hētur in cronica: romanoꝝ impatoꝝ Leonardi aretini li. vij. Anno impij Augusti. xliiij. Herodes morbo inaudito ⁊ scatētibꝰ toto corpe vermibus digne morif. Req. li. Vir. vbi de Herode ascolonita agif. Sz Archelaꝰ eius filius ab Augusto substitutus regnauit annis nouē vsqꝫ ad Augusti finem. Tyberius pinguis preuignus Augusti filius impator. iij. q impauit annis. xxiij. Re. li. Virg. c. tyberius. Anno vo. xij. impij sui Pilatꝰ iudex pcurator ab eo dirigif āno. xviij. imperij Tyberij dn̄s nr̄ ihs xp̄s sua passiōe redemit mundū anno etatꝫ sue. xxxiij. ⁊ eo magis ꝙ ei vita ppagata est ab. viij. kal. april. quo die pceptus in virgis vtero est de spū sancto: vt narrat Platina in vitas pontifi. vbi scribit ad Sixtū quartū. Cuius etiā tpibus facies ⁊ vultus sctūs nr̄i redēptoris a sctā Veronica p mare de hierusalē Romā portata ⁊ adducta: qua visa Tyberiꝰ mox a morbo liberatus est. Gaius cognomēto Callicola impator quartus rome impauit ānis. iiij. mēsibus. x. diebus. viij. anno dn̄i

xxxviij. hic Herode agrippa amicũ suũ liberauit a vinculis et eũ fecit Judee regẽ: vbi regnauit annis. vii. vsqȝ ad quartum annuȝ Claudij. Quo quidẽ pcusso ab angelo successit in regnũ eius Agrippa: in quo mãsit annis. xxvij. vsqȝ ad exterminiũ iudeoꝝ. Herodes aũt tetrarcha petẽs amicitiã Gaij cogẽte Herodiade romã venit: ꝫ accusat⁹ ab Agrippa tetrarchã pdidit. fugiẽs ꝗ cũ Herodiade Hispaniã petijt. Pilatus qui sniaȝ dãnatiõis dixerat tãtis angustiis a Gaio pcussus ꝙ carceratus se sua manu pemerit. Gaius aũt seuiens in iudeos sancta eoꝝ loca idoloꝝ sordibus pphanuit. His tpibus Mathe⁹ i India pdicãs euãgeliũ scripsit. Claudius. v. impator cepit imperare anno dñi. xx. et impauit annis. xiij. mẽsibus. vij. et diebus. xxviij. His tpibus Petrus cũ prio fundasset ecclĩam Antiochenã romã venit tenuit cathedrã epalez annos. xxv. vsqȝ ad vltimũ Neronis annũ. Re. li. Vir. vbi agit de Petro aplo. Marcus euangeliũ rome scripserat petro eũ mittente. iiij. anno Claudij: predicat i egypto. Re. li. vij. vbi agit de

Marco eu͂ãgelista. Eodē anno fames gra-
uissima cuius Lucas meminit facta est.
Nero imperator. vi. impare cepit anno dn̄i
lviij. ⁊ imperauit annis. xiij. mēsibus. vij. di
ebus. xxviij. Huius secūdo anno Festus iu
dee ꝓcurator successit Felici: a quo Pau
lus aplus romã vinctus per bienniū stetit
in custodia libera. Post hoc nondū rabido
seuiente Nerone dimittitur ad predicandū
Re. li. Uir. vbi agitur de Paulo aplo. ⁊c.
Nero. Jacobus frater dn̄i cum. xxx. annis
rexisset ecclesiam. vij. anno Neronis circa
annos dn̄i. lxv. a iudeis lapidatus ⁊c. Albi
nus successit in magistratu iudee. Albinus
ant florus cui⁹ luxuriã ⁊ auaritiã ceteraq̄
flagitia nō ferētes iudei ꝫ romanos rebella
rūt: aduersuz quos Uespasianus. M. mili
tie plurimas vrbes inde cepit. Interī Ne-
ro prim⁹ xpianos ꝑsequit: int̄ quos Petrū
apluz ⁊ Paulū occidit gladio. Balba ī-
pator. vij. ꝓut scribit̄ i crōi. mar. ã⁹ dn̄i. lxxi.
vl. lxxij. ⁊ impauit mēsib⁹. vij. in hibernia vi
tell⁹ germãia otto tenēte impiū rome p an-
nū sese interfecerūt. Re. li. v. vbi de ist agit̄

Vespasianus imperator·viii·imperauit ānis·ix mēsibus·ii·diebus·xxii· cuz cepisset imperare prout scribit in cronica·M·anno dñi·lxxvii· hic apud iudeā imperator ab exercitu noiatus bellū ɔmendās filio Tito romā venit: qui ii·anno iudeorum regnū subuertit: templumque solis strauit post ānos prime sue ɔstructōis ccxxxix· Re·li·Vir·vbi agit de Tito Vespasiani filio·ɔsūmatūque est bellū anno·iiii· duobus quidē Nerone viuente et duobus aliis· Postea Titus Vespasiani filius imperator·ix·cepit imperare anno dñi·lxxxii· et imperauit annis·ii·mēsibus·ii·vir quidez mirabilis oīm virtutum genere abundans: vt amor et delitie humani generis diceret·
Domitianus frater Titi iunior imperator·x· cepit imperare prout scribit in cronica·M·anno dñi·lxxxv·et imperauit annis·xv·mēsibus v·Hic secūdus post Neronē xpianos persequit: sub quo Johes euangelista et apls in pathmos insulā relegatus cū eū misisset in doleū feruētissimi olei sine vllo cruciatu vel pena· Re·libro Virgilii·c·Domitianus·
Nerua imperator·xi·imperauit āno·i·mēsibus

quatuor ⁊ diebus·viij·Hic suo edicto cun-
ctos q a Domiciāo exultauerāt reuocauit
q̄re Johes apl's ab exilio liberat⁹ ephesuz
redijt ⁊ p̱ eius absentiā vidit ab hēticis fu-
isse ꝯcussuz fidē ꝯfestiz hāc descriptū in euā
gelio stabiliuit·
Troian⁹ imp̱ator·xij·cepit imp̱are āno dñi
c·⁊ imp̱auit ānis·ix·mensib⁹·vi·et dieb⁹·xv
Re·li·Vir·c·troian⁹·Hui⁹ tp̱e apl's Johes
lxvi·anno post passiōem dñi;etatis aūt sue
xciij Ephesi placida morte qeuit·Plini⁹
secūdus orator et historic⁹ īmensus hētur·
Pantheon Rome qđ Domicianus fece-
rat fulmine ꝯcremat;cui nomen inde datū
est q̄ oim deoꝝ sit ipsa domus habitaculū·
Adrian⁹ troiani fili⁹ imp̱ator·xiij·īp̱auit an
nis·xxi·cuz īp̱are cepisſz circa an·dñi·cxxix
hic iudeos rebelles domuit ⁊ ītroeūdo hie
rosolymā licētia ablata quā ip̄m in optimū
statū muroꝝ extructōe rep̱are Heliā de suo
noie rep̱are recepit·Re·li·Vir·c·adrian⁹·
Antoni⁹ cognomēto pi⁹ imp̱ator·xiiij·cū fi
lio suo Aureolo ⁊ Lucio cc̄ ānos dñi a in-
dcis cepit imp̱are ⁊ īp̱auit an·xxij·et·iij·mē

fib⁹·h tpe Policarp⁹ romã venies multos ab hẽtica labe ↄpescuit·re·li·v·c·policarp⁹·
Marcus antonius verus impator·xv·cuz Lucio Aurelio ↄmode cepit impare ā: dñi clxij·τ impauit annis·xix·τ·ij·mẽsibus·hoc tpe Policarpus in Asia martyrizatus est·
Cõmodus antonij veri filius impator·xvi post patrez imperare cepit circa annos dñi clxxxiiij·τ imperauit ãnis·xiij· τ hic dictus Cõmodus ob sua facinora: i domo vestali strãgulatus interijt cum tanta execratione omniũ vt hostis humani generis diceret·
Heli⁹ pertinax impator·xvij·cepit impare circa ãnos dñi·cxciiij·τ impauit mẽsib⁹·vi· hic scelere Juliani iurisperiti occidit in palatio orta seditiõe inter ptorianos milites·
Seuer⁹ ptinax imperator·xviij· imperauit annis·xvij·cum imperare cepisset anno dñi cxcv·h tpe Leonides pr̃ Origenis martyrio coronat· Antonius tartalia Seueri filius imperator·xix·imperauit annis·vij·
Martin⁹ imperator·xx· impauit anno vno cũ cepisset imperare anno dñi·ccxix· cũ vulgu militari cum filio suo occisus est·

Marcus aurelius antonius imperator·xxi imperauit annis·iiij·cũ cepisset imperare ãº dñi·ccxx·huius tp̃e in palestinã vrbs Nico polis que prius Emaus dicebaẜ ɔdita est· hec est illa Emaus quã dñs post resurrecti onem ingressu suo: sicut narrat Lucas: san ctificare dignatus est· Aureolus alexã der imperator·xxij· imperauit annis·xiij·cũ imperare cepit anno dñi·ccxxxiij· Hoc tp̃e Origenes per totum orbẽ gloriosus hẽtur nec mirũ cũ scribit Beda de ip̃o: Origenes tm̃ scribẽdi sedulus fuit vt Hieronymꝰ q̃dã loco·v·milia librorũ eiꝰ se legisse meminerit Maximus imperator·xxiij·imperauit ãnis iij·cum cepisset imperare anno dñi·ccxxxix hic fuit genitus patre ⁊ matre barbaris au ctoritate Hellij Lãpredis ⁊ Ruffini in aĩa libus romanorũ· Gordianus imperator xxiiij·imperauit annis sex·cum cepisset im perare anno dñi·ccxxxix·prout scribit Ruf finus in aĩalibꝰ romanorũ· Iste adhuc ado lescens ex senatus sententia cum letitia po puli factus imperator· Philippus cum Philippo imperator vigesimusquitus im

perauit annis ꝓut scribit Ruffinus in aia/
lib⁹ romanoꝝ cũ cepisset imꝑare anno dñi
ccxlv. hic ꝑmus oĩm imꝑatoꝝ xpianus fuit
vna cũ filio suo baptizat⁹ ẽ vt dicĩ Ruffin⁹.
Decius imꝑator. xxvi. imꝑauit annis. ij. et
iij. mẽsibus. et cũ imꝑare cepisset anno dñi
cc. lij. hic Philipp⁹ pr̃em et filiũ interfecit;
hic bello a Gothis occidiĩ. ꝫ fracto fundo
plaustri nunq̃ꝫ poterat inueniri; ideo alibi
q̄ a diabolo et alibi dicĩ a Gothis rapt⁹.
Gallus cũ volusiano filio imꝑator. xxvij. i/
perauit annis. ij. ꝛ. iiij. mẽsibus. Cuius tp̃e
Origenes anno. lxx. etatis sue: non tamen
integre impleto defunctus est ꝛ i Tyro vr/
be sepultus. et Cornelius ep̃us Rome ro/
gatus a quadaꝫ matricona Lucina corp̃a
ap̃loꝝ noctu de cathecumbis leuauit et po
suit Pauli corpus in via Hostiẽsi vbi fue
rat decollat⁹. Petrũ aũt circa locũ vbi fue
rat crucifix⁹ in tẽplo Apollinis in mõte au
reo i vaticano palatii Neroniãi. iiij. kal. Ju
lij. Re nõnt li. Vir. vbi agiĩ de petro ap̃lo.
Valerian⁹ cũ filio Galieno imꝑator. xxviij
iꝑauit ãnis. xv. ꝛ cũ imꝑare cepissꝫ ãno dñi

cclvi. iste militãs a Persis debellatus est
q̃diu vixit: et captus stetit sub hac seruitu-
te vt pedẽ sup ceruicẽ ei⁹ poneret semp cũ
equũ ascẽderet. Claudius impator. xxix.
cepit impare an. dñi. cclxxi. ꝛ impauit anno
vno ꝛ. ix. mẽsibus. hic Gothos iã ꝑ annos
xv. vastantes Macedoniã ꝛ Illiricũ supe-
rauit: ob q̃d in curia ei clipeus aureus: ꝛ in
capitolio statua aurea collocata est.
Aurelian⁹ impator. xxx. imperauit ãnis. v.
mẽsib⁹. vi. cũ cepissꝫ impare an. dñi. cclxxiij
ꝛ tandẽ edificasset Rome tẽpluꝫ Solis: in
quo posuit auri gẽmaꝝ maximã quantitatẽ
et in Gallia crudeli edicto ꝓsequit̃ xp̃ia-
nos ꝛ ciuitatẽ Gallie que Genebũ diceba
tur a suo noĩe dixit Aurelianũ. tamen frau-
de serui sui fuit a militibus suis cesus.
Tacit⁹. xxxi. impator impauit mẽsibus. vi.
cũ cepisset impare anno dñi. cclxxvij. Iste
fuit prudẽs curialis ꝛ largus. quo ap̃d põ
tũ occiso Florian⁹ tenuit imperiũ vsqꝫ ad
tres mẽses ꝛ siliter apud Tarsum occidit̃.
his tꝑib⁹ querit̃ insana manicheoꝝ hẽsis.
Prob⁹ impator. xxxij. impauit an. vi. ꝛ mẽ

sibus.iiij. cum imperare cepisset anno dñi cclxxix. Et tandem fuit apud Smirnam militari pugna cesus. Florianus nil memoria dignum fecit: quis duobus annis imperauerat. Erat imperator in ordine.xxxiij.
Carus imperator.xxxiiij.cuz filijs Carino & Numeriano imperauit duobus annis.et cum cepisset imperare anno dñi.cclxxxvij. & in paruo flumine perijt. Diocletianus cum Maximiano cognomento aux caleio imperauit annis.xx. cum imperare cepisset sm Orosium li.vlt. cclxxxvij. al's.cclxxxix. & ãno ab vrbe cõdita.M.xli.Re.li.Tir.c. consensu oium factus imperator.
Constantius magni Constantini pater imperator.xxxv.militauit ita laudabilr sub Diocletiano imperatore romano.q quarto ãno sui imperij dictum Cõstantium fecit cesarẽ cui sm Orosiuz in li.vij.& Ruffinũ in aialibus roma. et Eutropiũ in li.x. Maximiani & Herculei dilecte sũme Dioclctian⁹ Theodorã preuignã in cõiugẽ dedit: ex qua tres filios & totidẽ filias genuit Cõstantini magni frẽs quẽ ex pma vxore Helena britãie

regis ipse susceperat. Re. li. Vir. c. helena.
Tractu demum tpis cũ Diocletian⁹ etate
ꝯfectus se inhabilē nosceret ad imperiũ gu
bernãdum ⁊ ad priuatã rediisset vitã: ipse
Constantius factus est imperator vna cuȝ
Maximio galero: q postq̃ȝ facti sunt augu-
sti sic impiuȝ diuiserunt vt Constãtius ita-
liã galliã hispaniã ⁊ affricã possideret. Ga
lerus vͦo illiricũ anãcretã ⁊ totũ orientē hē
ret. sed Constãtius vir summe mãsuetudis
solũ admĩstratiōe gallie ⁊ hispanie ꝯtentus
fuit. Quapp Galerus fecit duos cesares
Maximinuȝ quē oriēti pposuit et Seuerũ
quē pfecit italie. ipe vͦo ĩ illirico ⁊ grecia iu
ra impij gubnabat. cepert ipre ã. dñi. ccc.
mũdi vͦo. MMMMMcclxxi. et impauerũt
Galer⁹. ij. an. Cõstãti⁹ vͦo. xiij. ꝯputato tpe
in q̃ fuerat cesar appellat⁹. hic Cõstantius
put scribit Ruffinus in aiali. ro. fuit Eutro
pio nobili romano genit⁹ ⁊ mr̃e Claudia fi
lia Crispi fr̃is Claudij impatorꝫ: curauitq̃ȝ
semp fisci ꝯmoda nõ priuata. Quapropt̃ a
subditꝭ semper amatus est. et tandē moriēs
xiij. anno sui imperij Constantinuȝ magnũ

primogenitum eius imperij sui reliquit he-
redem. Reliquit etiam duos alios filios ex
alia vxore; quorum vnus Constātinus alius
Dalmatius noīatus. Req. eodē libro Vir
gilij vbi scripsi de Constātino magno.
Maxentius nō imperator sed tyrannus ro
manus; ponitur eodem libro Virgilij vbi
scripsi de Constantino magno.

C Onstantinus Cōstantij filius ex cōcu-
bina helena impator creatus in Brita
nia regnauit annis. xxx. mensibus. x. diebus
xi. cum cepisset regnare anno dñi. cccxi. hic
Rome vbi baptizatus est fecit construi basi
licā beati Johānis baptiste que vocat Cō
stantiana. Item basilicam beato Petro et
Paulo in templo Appollinis circundans
corpus vtriusque ereo cipro grosso quinque pe
dū. Itē basilicā beato Laurentio martyri
via tiburtina in agro Veiano; et alias basi-
licas multas. Idem in Grecia constituit vr
bem sui noīs quā voluit esse sedē Romani
imperij et caput totius orientis. Re. li. ci. c.
bizantiū. scribit Jacobus de Voragine in le-
gēdis sctōrum quod xpianos hostiliter psequebat.

Quapp papa Siluester cū suis clericis ab
vrbe fugiēs latuit in mōte Saracto. interiz
deus pcussit Cōstantinū incurabili morbo
lepre. Et cū nulla ei pdessent suffragia me
dicoꝝ ɔsuluerūt vt ablueref recēti sanguīe
lactātiū pueroꝝ. Et cū impator venisset ad
locū cedis; vidissetqꝫ. xxx. milia vagantium
pueroꝝ: ꝛ mřes solutis crinibus miserabilr
vlulātes genitricib⁹ ait: Nolite timere vo-
lo enī mori poti⁹ qꝫ cū tot miliū cede viuer.
Jussitqꝫ cū donis mřibus natos reddi. Se
quēti nocte Petr⁹ ꝛ Paulus apparuerūt
sibi dicētes: qm̄ abhorruisti effusionem san
guis innocentū: nos ad te misit dn̄s nr̄ ihs
xp̄s vt p tua salute Siluestrū hēas latentē
apud Saractū montē. p q̄ Re. plene illud
scriptuz in. vi. c. para. q̄ edidi sup Dante.
tandē psuasione Siluestri pape baptizatus
Constātinus: q repēte cādidis in vestibus
p septē dies ɔtinuos leges in honorem xp̄i
ꝛ oim̄ xp̄ianoꝝ: octauo die veniens ad con
fessionē abiectis cunctis impialibus signis
expansis manibus se proiecit in terrā cū flu
uio lachrymaꝝ. Hic baptismus ponef cum

ingenti miraculo circa finez pñtis capituli;
Uas illud pulcherrimuz in q̃ baptizat⁹ fuit
Constātinus vulgari appellatōe cōcha dr̄
ex nigro lapide ex auro politissimo: quē cō
stātinus in mēoria tāti bñficij intrinsecus ⁊
extrinsecus q̄ᵹ tuz ascēderet aqua fecit argē
to purissimo coopiri. In medio fontis fecit
poni columnā porfidi; sup q̄ posuit lāpadez
aureā pōder; librarꝫ. lii. in q̄ diebus pascali
bus ardebat balsamū. In labro font; posuit
agnū aureū fundentē aquā ponder; librarꝫ
clxx. Ad dextrā eūt agni cōstituit saluatorē
ex argēto purissimo pōder; librarꝫ. clxx. In
leua parte agni Johannē baptistā ex argē
to purissimo tenētē scriptū titulū: Ecce ag
nus dei q̄ tollit petā mundi pōderis librarꝫ
cxxv. Propterea circa fontē ceruos. vii. fū
dētes aquā oēs ex purissimo auro qrꝫ qlibꝫ
erat pōder; librarꝫ. lxxx. q̄ oīa seu sacerdotū
cupiditate; seu tyrannorꝫ sacrilegio ablata
sunt; ⁊ sic hodie vas nudū appar;. Repēte
baptizat⁹ Cōstantin⁹ publico edicto p̄cepit
vt p totū romanū imperium idolorꝫ templa
clauderent: ⁊ eccl'ie xp̄i rupte reedificarent

martyꝝ sepulchra cū veneratōe maxia coli iussit. Post hec ita prudent̄ ꝛ pie in senatu ꝯcionatus est: q̄ oēs romani ad xp̄i fidē cōuersi sunt. Hoc tp̄e Helena Cōstātini mr̄ q̄ tūc in bicina morabat̄ a iudeis ꝑsuasa cultū rā relinq̄ret idoloꝝ et seruiebat cerimoniis iudeoꝝ. Hec ip̄a scripsit filio ꝯmendādo q̄ liq̄rat idoloꝝ fidē: ꝫ increpādo q̄ seruiebat religiōibus xp̄ianoꝝ. Cui rescripsit Cōstātinus mandās q̄ sacerdotes iudeoꝝ et xp̄ianoꝝ ip̄is p̄ntibus Rome disputarēt de veritate fidei. In q̄ disputatiōe ex p̄cepto augusti: oēs prudētes Romani imperii interfuerunt. Cōgregati igit̄ fuerūt in Romana vrbe ep̄i. lxxv. Judeoꝝ v̄o sacerdotes. cxx. Exceptis duodecim scribis quos Jsachar summus pontifex misit doctissimos in greco ꝛ hebreo. Huic disputatiōi interfuit Cōstantinus ꝛ Helena mr̄ eius. Judices arbitri litis nō fuerūt xp̄iani nec iudei ꝫ hebrei: quoꝝ vnus fuit Craton ph'us: cui nunq̄ꝫ persuaderi potuit: vt a quoquam munus acciperet. Nilq̄ꝫ volebat suū esse: nec quicquā in diem posterum reseruare. Dicebat

enī ex carētia diuitiaꝝ frui sūma securitate; huic socius datus est zenophilus ꝯstantissimus ac prudētissimus hō. In his duobus erat tāta veneratio ꝙ null⁹ poneret in ambiguo id veꝝ tenendū eē q̄d ipsi cēsuissent. Cōgregatis igit̄ cūctis int̄ btm̄ Siluestruȝ ⁊ scribis fuit lōga ꝯcertatio. Demū ita eū dēter illos cōclusit beatus p̄sul ꝙ oēs ppl̄i clamauerūt eos ab vrbe esse pellēdos q̄ nō ꝯfiterent̄ xp̄m filiū dei esse. Multi etiā ex iudeis q̄ venerāt impugnare fidē baptizati sunt. ⁊ Helena mr̄ Cōstātini deosculata pedes beati Siluestri: ⁊ ipi disputationis iudices baptizati sunt. Potissima causa fuit ꝙ vn⁹ ex scribis volēs ostēdere potētiam sue fidei fecit adduci adeo ferocē taurū ꝙ vix centū hoīes potuerūt ipm̄ ad locū disputationis ducere: et dictis quibusdā verbis in aure cecidit ad terrā mortuus: quē postea nullis v̄bis scriba potuit suscitare: et iudei oēs ꝓmiserūt ꝙ si eū suscitaret in noīe ihū xp̄i baptizarēt̄: ⁊ ita factū est. Deinde btūs Siluester cū duobus pb̄ris ⁊ duabus lāternis descendit ī quoddā antrū p. cl. gradus:

sibi cōiurato dracone qui vrbem infecerat
peste inexpiabili eū fecit innoxiū: ligauitq
sibi os cū filo: qđ significauit cum sigillo te
nēte ipressiōez crucis. igit eodē tpe fuerunt
liberati romāi a cultura demonū τ infectōe
draconis. Roboratus igit Cōstantinus in
fide scripsit gnalē eplāz ad vniuersos epōs
τ plātos: quā btūs Isidor⁹ ponit inter de-
creta patrū: in q ponit moduz sue ꝯuersiōis
sub ista forma: In noīe sancte τ indiuidue
trinitatis: impator cesar flauius Constanti
nus augustus sanctissimo pr̄i patrū Silue-
stro romano pontifici oībusq eius successo
rib⁹ epīs vrbis rome cūctis catholicis epīs
grā caritas pax τ gaudiū. Ea que saluator
dei fili⁹ dn̄s nr̄ ihs xp̄s p sctōs aplōs suos
Petrū τ Paulū interueniēte pr̄e nr̄o Sil
uestro mirabilr̄ opari dignatus est: ad noti
tiā oīm aplōꝝ decreuimus apire. Nā cū in
ualidissima squaloris lepra carnē meā inua
sisset: nec curā posset adhibere aliqs medi
coꝝ: dixerūt capitolij sacerdotes mihi fontē
in capitolio debere fieri i lactantiū pueroꝝ
sanguie lauari iubebāt. Quo audito exhor

rui; puerosq; iam paratos occidi: cū mune-
ribus remitti iussim⁹. Quo fcō cū tps mihi
somni aduenissz: astiterūt apl'i xpi Petrus
τ Paul⁹ dicētes: qm̄ exhorruisti innocētū
sanguis effusionē a deo te mittimur docere
qualiter cureris a lepra. mitte p Siluestro
epo q latet in mōte Saracti: hic tibi oñdet
piscinā in qua lauatus repēte curaberis. qre
pr̄em nr̄m Siluestrū q me. vii. diebus in pe-
nitentia tenuit. octaua aūt die me sacra vn-
da pfudit: & repēte me in fonte positū ppis
oculis vidi manū de celis me astringentē a
lepra. Sic igit fontē exiuisse ab oī lepra co-
gnoscite. Quāobrē censui cū vniuerso sena-
tu cūctisq; principibus romane vrbis exal-
tare sedē beati Petri aploꝝ pncipis. Qua-
re decernētes sancimus: vt ipsa romana se-
des sup oēs ecclias q̄ in vniuerso orbe sūt
teneat principatū: τ q p tpe fuerit pontifex
huius ecclie sit excelsior princeps mundi τ
ad dei cultū stabilitatēq; xpiane fidei dispo-
nat vt libet. Justū quippe est vt ibi lex sctā
teneat principatū vbi sctāꝝ legū institutor
xps btm̄ Petrum tenere iussit cathedram.

splatus: ꝛ vbi ipse btūs aplus sumpsit mar
tyrii poculum. ꝛ ibi gentes pro xpi nomine
colla flectant; vbi beatus Paulus doctor
gentiū extendere collum iussus fuit marty-
rio coronatus. Sit etiam omnibus manife-
stum nos intra palatiū nr̄m lateranense sal
uatori xpo ecclesiā ꝯstruxisse ornatissimam
auro argento ꝛ lapidibus preciosis. Con-
struximꝰ etiā btōꝝ Petri ꝛ Pauli eccliaꝫ
vbi sacratissima eoꝝ corpa p manus patris
nr̄i Siluestri cū magna solennitate fecimus
cumulari. Et ne apex pōtificalis vilear pau
pertate sed decoreī gloria ꝛ dignitate Ro.
ec. tam palatium nr̄m ꝙ Romane vrbis et
oīs Italie omniūqꝫ occidentaliū ꝓuincias
regiōes loca ciuitates insulas que circa ita
liā sunt patri nr̄o Siluestro cunctisqꝫ succes
sorībꝰ sub iure Ro. ecclie pro affectu largi
mur ꝛ donamus in xpo humani generis re
demptore. Nos autem nostrum imperium
transferimus ad orientem in Bizantia ciui
tate; quam ampliare fecit et a suo noīe Cō
stantinopoliꝫ appellari. Rc. li. ci. c. bizantiū.
ꝫ. c. Constantinopolim.

IHS

Oratio de sancta Veronica.

Salue sancta facies nostri redemptoris
In qua nitet species diuini splendoris
Impressa panniculo niuei candoris
Dataqꝫ veronice signum ob amoris.
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex nostris sensibus tolle colligata.
Salue splendor glorie salus peccatoꝝ
Representans proprie regem angeloꝝ
Restauratrix gratie speculum sanctoꝝ
Te querunt respicere spiritus celoꝝ.
Salue robur fidei nostre xpiane
Destruens hereticos qui sunt vite vane
Hoꝝ auge meritum qui te credunt sane
Illius effigie qui rex fit in pane.
Salue nostra gloria in hac vita dura
Labili ꝛ fragili cito transitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que est xp̄i pura.
Salue o sudarium nobile iocale
Et nostrum solatium ꝛ memoriale

Eius qui corpusculum assumpsit mortalē
Nostrum verum gaudium ꝛ bonum finale
Salue iubar seculi stella matutina
In conspectu populi fulget lex diuina
Que est cura languidi vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina.
Salue gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecte munita
Non depicta manibus sculpta nec polita
Hoc scit summus artifex qui te fecit ita
Ille color celicus qui in te splendescit
In eodem permanet statu nec decrescit
Diuturno tempore minime pallescit
Fecit te rex glorie fallere qui nescit
Nesciens putredinem seruans incorruptuꝫ
Quod est xpicolis coram te deductum
Tu vertes in gaudium gemitum et luctum
Confert saluberrimum te videnti fructum
Salue decus seculi speculum sanctorum
Te videre cupiunt spiritus celorum
Nos ab omni macula purga vitiorum
Atqꝫ nos consortio iunge beatorum.
Esto nobis quesumus tutum adiuuamen
Dulce refrigerium atqꝫ consolamen

Ut nobis nõ noceat hostile grauamen
Sed fruamur requie cum beatis Amen.
℣. Signatũ est sup nos lumen vult⁹ tui dñe
Res. Dedisti letitiã in corde meo. Coll.
DEus qui nobis lumẽ vultus tui memoriale ad instantiã btẽ veronice sudario impressam imaginem tuã relinquere voluisti p passionem crucem tuã. tribue q̃s: vt ita nunc in terris p speculum in enigmate te videre ⁊ adorare valeamus vt ⁊ iudicem super nos viuentem facie ad faciem leti et securi videre mereamur in celis. Per xp̃m.

¶ Incipiunt indulgentie. vij. ecclesiarum principalium vrbis Ro.

SAnctus Siluester papa scribit in cronica sua q̃ Rome fuerunt. Mccccccv. ecclesie quaꝝ maior ps est destructa. ⁊ int̃ illas sunt. vij. principaliores p̃uilegiate maiori priuilegio gr̃a sctĩtate ⁊ dignitate q̃ȝ alie.

PRima ecclesia est Lateraneñ. q̃ dedicata fuit a btõ Siluestro papa ĩ honorem saluatorꝫ ⁊ scõꝝ Johannis baptiste et Jo. euangeliste. Et sunt in eadeȝ ecclesia oĩ die ꝯcessi. xlviij. anni indulgentiarum ⁊ tot

quadragene et remissio tertie partis oium peccator. Itē papa Siluester ꝛ Greg. summi pontifices qui eā ꝯsecrauerūt et deuote visitātibus dederūt indulgentias quas nemo ꝫ solus deus numerare potest: testante btō Bonifa. qui dicit: Si hoies scirent indulgentias ecclie Lateranēsis ꝙ tot eēnt: non eis opus esset vt irēt ad sepulchrū seu ad sanctū Jacobū. Itē dicit idē papa Bonifacius: Si qs ad sedē nr̄am lateranensem causa deuotionis vel orōnis aut peregrinationis ꝑuenerit absoluit ab oibus suis peccatis. Itez dicit idē Bonifa. papa: Si quis ad dictā sedē ꝑuenerit in die sancti saluatoris: absoluit ab oibus suis peccatis. Itez in sacristia eiusdē ecclie est altare sci Jo. baptiste qd̓ habuit in deserto. Item in quadā capella in fine dicte ecclesie est archa federis testamenti. Itez mēsa suꝑ qua cenauit dn̄s nr̄ ihs xp̄s cū discipul' suis. Itē virga moisi ꝛ Aaron. Et hec oia apportauerunt Vespasianꝰ ꝛ Titus de hierusalez cū quatuor colūnis ereis plenis de terra sancta de hierusalem: que stāt erecte circa summū altare

Item supra summū altare sunt capita scōꝝ
aplo꜄ Petri ꝛ Pauli: ꝛ qūcunqȝ illa mō
strant tūc ibi sunt tāte indulgētie quāte sūt
ad scm̄ Petrū qn̄ mōstrat sudariū dn̄i seu
veronica. q indulgentie oſtionis veronice
hn̄tur in sequētibꝰ folijs: videlicȝ in secūda
eccl'ia principali. Itē qn̄ ista sacratissima ec
clesia ab hēticis fuit accēsa ꝛ ꝯbusta: de ca
pite sci Pācratij emanauit sanguis. iij. die
bus ꝛ. iij. noctibꝰ: qᵭ caput etiā oñdit vna
cū ceteris reliqis in die pasce pacto pradio
Quā ecclesiā postea renouauit ꝛ de funda
mēto edificare fecit dei genitricȝ seruus Ni
colaus pp. iiij. ordinis sci Frācisci: vt clare
adhuc apparet in ope musaico sup̄ summuȝ
altare scti Siluestri ꝛ suoꝝ p̄decessoꝝ sum
moꝝ pontificū: q summi pontifices celebra
bāt in criptꝭ ꝛ cauernis terre occulte ꝑꝑ im
peratoꝝ ꝛ alioꝝ metū tyrānoꝝ paganoꝝ ꝛ
sarracenoꝝ. Itē subtus altare illud est ora
toriū sci Jo. euāgeliste vbi orabat qn̄ addu
ctus ꝛ deductꝰ ac detētus fuit Rome. Itē
in quodā tabnacl'o maiori qᵭ stat sup̱ dcm̄
altare requiescūt capita scōꝝ aplo꜄ Petri ꝛ

Pauli vt dictū est. Itez in quodā taberna
culo q̄d est sup altare Marie Magdalene
sunt recōdite he reliquie q̄ sequunt videlz
Tiracū qua coronatus fuit sctūs Siluester
papa p Constantinū impatorez. Itē caput
sancti zacharie pr̄is sancti Jo. baptiste. Itē
caput sancti Pācratij martyr: de q̄ fluxit ⁊
emanauit sāguis p tres dies ɔtinue qn̄ ista
sacratissima ecclesia fuit ab hēticis ɔbusta.
Item de reliquijs sctē Marie magdalene.
Item vna spatula sancti Laurētij martir.
Item vnus dens sancti Petri apli. Itē co
pa in qua sctūs Jo. bibit venenum ⁊ nō sibi
nocuit. Item cathena cum qua ligatus fuit
sctūs Jo. euāgelista dū duceret de Epheso
Romā. Item tunicella sancti Jo. euangeli
ste q̄ posita fuit sup̄ tres mortuos ⁊ ɔtinuo
surrexerunt. Item de cineribus sancti Jo.
baptiste ⁊ ciciliū ipsius. Itez de lacte de ca
pillis ⁊ de vestimentis scē Marie virginis
Itez camisia quā fecit virgo Maria xp̄o p
prijs manibus. Item lintheū siue pānus cū
quo xp̄s extersit pedes aplorū. Item forbi
ces ⁊ arunda cū qua pcussus fuit xp̄s. Itē

de ligno sancte crucis. Item purpureū vestimentū tinctū de guttis sanguis xpi. Itez velū btē virginis Marie qd ipsa posuit ad femoralia xpi in cruce. Item sudariū qd positū fuit sup faciem xpi. Item preputiū dñi nři ihu xpi qñ fuit circūcisus. Item aqua et sanguis qui emanauit de latere xpi. Itē de vero ligno crucis: et multe alie reliquie que ostendunt in die pasce pacto prandio. Itez in festo saluatoris cuius imago visibilit apparuit oī populo romano miraculose. s. qñ papa Siluester ɔsecrauit dcām ecclesiā vbi fuerat pplus Ro. ɔgregatus: tūc imago saluatoris apparuit visibilr oī pplo de vrbe: q imago remāsit in pariete et quotidie videri pōt. nec ɔburi potuit cū ecclia fuerit bis cōbusta: ibi vo est remissio oīm pctōꝝ. Itez in capella sancti Jo. baptiste ad fontes in qua mulieres non intrant sub pena excōis: ibidē est remissio oīm pctōꝝ. Item in capella scī Laurētij in q silr mulieres nō intrāt sili pena: que dr scā scōꝝ: ibidem est remissio oīm pctōꝝ. et in ead capella est imago xpi in etate. xij. annoꝝ diuinitus et hūanitus depicta.

Et circa eandē sunt gradus sup quos dñs
nr ihs xps cecidit vsqz ad effusiōez sanguis
ꝛ signuz apparet clare vbi sanguis cecidit.
q quidē gradus steterūt añ domū Pilati i
hierlm. ꝛ qcūqz illos ascēdit habet p q̊libet
gradu .ix. annos indulgētiaꝝ ꝛ totidē q̄dra
genas ꝛ remissiōez tertie ptꝰ oīm peccatoꝝ.
¶ De priuilegio istius ecclesie ꝛ dignitate
legantur ista metra sequentia.
Dogmate papali datur ac simul imperiali
Q̄ͦ sim cunctaꝝ caput mater ecclesiaꝝ
Hinc saluatoris celestia regna datoris
Nomine sanxerunt cū cuncta pacta fuerūt
Sic sumus ex toto ꝯuersi supplice voto
Nostra ꝙ hec edes tibi: xp̄e sit iclyta sedes
Hec est papalis sedes ꝛ pontificalis
Presidet ꝛ xp̄i de iure vicarius isti
Quia iure datur romana sedes vocatur
Deberet ꝛ vere nisi solus papa sedere
Gloria sublimis aliȷ̄ subduntur imis.
SEcūda ecclesia principalis est ad sctm̄
Petrū in monte aureo in vaticano pa
latiȷ̄ Neroniani: in qua sunt oī die .xlviiȷ̄. an
ni idulgētiaꝝ ꝛ tot quadragene ꝛ remissio

tertie ptis oium peccatoꝝ. Item in eadē ec
clesia sunt. c. et. ix. altaria q̄ nūc ꝑ maiori ꝑ
te sūt destructa: et ꝑ quolibz ↄceduntur. xviij.
anni indulgētiaꝝ. et int illa sunt. vij. altaria
pricipalia q̄ maiori grā sunt ꝑuilegiata alijs
altaribus: et oīa ista. vij. altaria sunt circūda
ta ereis cācellis. Itē qñcunqz est festū scōꝝ
Petri vel ṕdictoꝝ altariū: vel festū natiui
tatꝫ dñi vel pasce: vl festū oim scōꝝ: vel ali
ud festū duplex duplicantur oēs indulgentie
ṕdicte. Itē in festo annūtiatiōis btē Marie
virgis sunt ibidē mille anni indulgentiaꝝ.
Itez a ṕdicto festo vsqz ad kal. augusti sunt
ibi. xij. anni indulgētiaꝝ et tot quadragene
et remissio tertie ptis oim peccatoꝝ. Itez q
cūqz ascēdit gradus sci Petri deuote huic
ↄceduntur ꝑ quolibz gradu. vij. anni indulgē
tiaꝝ datꝫ ab Alexādro pp̄. Item medietas
corpoꝝ scōꝝ aploꝝ Petri et Pauli requi
escit in ṕdicta ecclia sub maiori altari: reliq
vo medietas iacet ad scm̄ Paulū. Item in
ṕdicta ecclia reqescūt corpa scōꝝ aploꝝ Si
monis et Jude. Itē corpꝰ sctē Petronelle
vginis filie sci Petri apli. Itē caput sancti

Andree apli: qđ ostendit in eius festo: ⁊ in illa die qñ Romā portatū fuit ⁊ adductum Item caput sancti Luce euāgeliste. Item caput scti Sebastiani martyris. Caput scti Jacobi. Corpa sctoꝝ Processi ⁊ Martiniani: ⁊ multa alia corpa ⁊ reliquie scorum martyrū ⁊ ꝯfessoꝝ ac virginū. Item veronica siue vultus sanctus dñi nrī ihu xpi requiescit in dicta ecclesia: que monstrat in ebdomada scā pluribus vicibus: ⁊ in die ascensionis dñi: ⁊ dñica ꝓxima post aut ante festū Antonij abbatis. in cuius ostensiōe Romani aduenientes ⁊ in eius ostensione pñtes habēt tria milia annoꝝ indulgentiaꝝ. ⁊ illi qui sunt circa Romā aduenientes ⁊ pñtes habēt. vi. milia annoꝝ. Ceteri vo qui aduenīūt p mōtes valles colles habēt. xij. milia annoꝝ indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragenas et remissionē tertie ptis oīm pctoꝝ. Itē existit vnū altare ad dexterā ptē chori decoratū porphiretico lapide in medio sup quo porphiretico diuisa sunt ossa scōꝝ aplōꝝ Petri ⁊ Pauli ⁊ poderata p btm̄ Siluestrum sus anno dñi. cccxix. qñ facta fuit ista ecclia

Item ad sinistraꝫ ꝑtem chori est vnū taber
naculū ī quo hodierne seruat̄ illa sedes seu
cathedra que fcā fuit btō Petro qñ adhuc
sedē epalem tenuit in Antiochia ⁊ pulchre
decorata; ⁊ oī festo qđ dr̄ cathedra Petri
ponit̄ foras ad chorū cū solēnitate: vbi oēs
hoīes ꝓ sua deuotōe ad eā attingē pñt.
Item circūstant colūne. xij. de marmore bñ
⁊ polite facte ⁊ chorū attingentes: ex qua
vna decancellata ferro circūuoluta ⁊ orna
ta: de cuius virtute infrascripta legas. Hec
est illa in qua dñs nr̄ ihūs xp̄s appodiatus
dū pplo p̄dicabat ⁊ deo p̄ri p̄ces in templo
effundebat adherēdo stabat: que vna cum
alijs. xi. circūstantibus de Salomōis tēplo
in triumphū hui⁹ basilice locata fuit: demo
nes expellit: ⁊ ab īmundis spiritib⁹ vexatos
liberos reddit: ⁊ multa miracula quotidie
facit. Itē in trāsitu ad btāꝫ Mariā de febri
b⁹ sepultura scī Crisostomi q̄ añ fuit circun
data ferro q̄ nūc imagine marmorea erigit̄.

TErtia ecclesia principalis est ad sanctū
Paulū: in qua sunt omni die. xlviij. āni
indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene: ⁊ remissio

tertie partis oim pctoꝝ. Jtez in ꝯuersiōe sā
cti Pauli sunt ibi. c. anni indulgētiaꝝ ⁊ tot
quadragene. Jtez in festo scōꝝ innocentuz
quoꝝ corpa ibidez multa requiescunt; sunt
ibi. xlviij. anni indulgētiaꝝ ⁊ tot quadrage
ne. Jtez in dedicatiōe eiusdez ecclie q̄ est in
octaua sancti Martini sunt ibi mille āni in-
dulgētiaꝝ ⁊ tot q̄dragene ⁊ remissio tertie
ptis oim peccatoꝝ. Jtez siqs intrauerit di-
ctā ecclīaz oibus diebus dn̄icis hꝫ tātas in
dulgētias ac si iret ad scm̄ sepulchꝝ dn̄i in
hierusalē aut ad scm̄ Jacobū in galicia. Jtē
in eadē ecclia est brachiū scē Anne mr̄is vgi
nis Marie. Jtez vna cathena cū qua sctūs
Paulus cathenatus fuit. ⁊ plures alie infi
nite relique. Jtez sub maiori altari medietas
corpoꝝ scōꝝ aplōꝝ Petri ⁊ Pauli requi
escit. Jtem corpꝰ sancti Timothei discipuli
sancti pauli requiescit in dcā ecclia. ⁊ plures
alie infinite relique scōꝝ quoꝝ aie gaudēt in
celis. Jtez in grotta requiescūt ossa btā san
ctoꝝ Celsi Juliani cū Basilissa. Jtez circa
portā q̄ ducit ad scm̄ Paulū; capena porta
dcā; hic sepltura Romuli et Remi existit; ⁊

etiā ꝑpe mōs oīs terre. Itē ad dextrā ptez choꝛi ē imago cruc᷒ deuota q̄ allocuta ē scē bꝛigitte pp ei⁹ sedulas oꝛoes coꝛā ea ꝟ scās

Quarta eccl'ia pꝛincipalis est ad sanctaz Mariā maioꝛē: in q̄ sūt oi die. xlviij. anni indulgentiaꝝ ꝛ tot quadragene ꝛ remissio tertie ptis omniū pctoꝝ. Itez sunt he reliquie ꝑdicte ecclie. Itez coꝛp⁹ sancti Mathie apl'i requiescit sub maioꝛi altari ipsius ecclie. Itē caput eiusꝺ sancti mathie apl'i requiescit in dcā eccl'a. Itē coꝛp⁹ sancti Hieronymi doctoꝛ᷒ ecclie. Itez coꝛpa scāꝝ Rumule ꝛ Redēpte. Itez pānicellus btē Marie ꝟginis in q̄ requieuit ei⁹ filius in ꝑsepio Itē stola sancti Hieronymi. Itez bꝛachium sancti Mathei apli ꝛ euāgeliste. Itez bꝛachiū sancti Luce Euangeliste. Item bꝛachiū sancti Thome archiepi Cantuarieñ. ꝛ martyꝛ᷒. Itez caput ꝛ bꝛachiū scē Vibiane ꝟginis ꝛ martyꝛ᷒. Itē ꝑsepe dñi in dicta ecclesia requiescit. ꝛ multe alie reliq̄ scōꝝ ꝛ scāꝝ ibidē requiescūt: q̄ ondunt in die pasce hoꝛa vespaꝝ vel circa: quoꝝ aīe exultēt in celis. Itez in vigilia ascēsiōis dñi qua ce

lebrat festū translatiōis corpis beati Hiero nymi: cuius corpus ibidē requescit: et ad altare ipsi⁹ est remissio oīm pctōꝝ a Pio pp̄. ij. Itē in oībus festiuitatibus btē Marie v̄ginis sunt ibi mille anni indulgentiaꝝ. Itē in festo assumptiōis Marie virginis vsq ad ei⁹ natiuitatē sūt ibi. xij. milia annoꝝ idulgētiaꝝ vltra dictas indulgentias q̄tidianas. Sequunt versus de assumptōe btē v̄ginis.

Ad summū regina thronuz defert in altum
Angelicis prelata choris cui fertur et ipe
Filius occurrens matrē sup ethera ponit.

Quinta ecclesia p̄ncipalis ad scm Laurentiuz ex muros in via Tyburtina in agro Ueiano: in qua sunt oī die. xlviij anni indulgentiaꝝ et tot quadragene: et remissio tertie p is oīm pctōꝝ. Itē ibidē est lapis sup quē btūs Laurētius positus fuit postq̄ assatus et mortuus fuit. Itē in festiuitatib⁹ scōꝝ Stephani pthomartyr et Laurentij martyris quoꝝ corpa ibidē requiescūt: et p octauas eorundē: ac in stationibus eiusdez ecclesie sunt. c. anni indulgētiaꝝ et tot quadragene: et remissio tertie ptis omniū pctōꝝ.

ab antiquo cōcessa. Sz felicis recordatiōis Calixtus. iij. pōtifex maxim⁹ cōcessit oībus vtriusq3 sexus xp̄ifidelibus dcām eccl'iaz deuote visitātibus in singulis festiuitatibus et statiōibus eiusdē ecclie antedictis plenariā remissiōez omniū pctōꝝ. Itē siqs intrauerit dcām ecclesiā p annū omni quarta feria liberat animā a purgatorio. Itē siqs intrauerit p ianuā stantez in australi pte ecclesie de vna cruce ad aliam plenarie cōfessus ⁊ cōtritus habet remissionē omniū peccatoꝝ.

S'Exta ecclia principalis est ad sanctos Fabianū ⁊ Sebastianū: in qua sunt oī die. xlviij. anni indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene; ⁊ cum hoc remissio tertie ptis omniū peccatoꝝ. Item in eadē ecclesia sunt omni die mille anni indulgentiarum dati a Pelagio papa. Item in eadem ecclesia ad cathecumbas: ibi prope sunt tante indulgētie quāte sunt in ecclesijs apostoloꝝ Petri et Pauli: quia ibi corpa coꝝ iacuerūt abscondita longo tpe in quodaz fonte existente in dicta ecclesia: supra quē est quoddā altare. Itē Siluester Gregori⁹ Honori⁹ Pelagi⁹

Nicolaus ⁊ Johes summi pōtifices ɔcesse runt ⁊ quilibꝫ eoꝝ ɔcessit mille ānos indul gentiaꝝ quocūqꝫ tpe anni deuote visitabūt dictā ecclesiā absqꝫ peccatꝭ mortalibꝰ cā de uotiōis orōis aut peregrinatiōis. Itez in di cta ecclesia iacet corpus beati Sebastiani martyris. Itē corpus Fabiani pape ⁊ mar tyris. Itez corpus beati Stephani pape ⁊ martyrꝭ. Itez corpus scē Lucie ṽginis que corpus sancti Sebastiani in dcō loco sepeli uit: ⁊ hāc ecclesiā ad ipsiꝰ sancti Sebastiani honorē ɔstruxit. ⁊ .xviij. sūmi pōtifices mar tyres quoꝝ quilibꝫ dedit suā indulgentiā: ⁊ in dicta ecclesia requiescūt. ⁊ multe alie in dulgētie sunt in p̄dcā ecclīa q̄ numerari nō pōt pp innumerabilia corpa scōꝝ ibidez re quiescentiuꝫ. Item in cimiterio Calixti est plenaria remissio omnium peccatorum.

Septima ecclīa p̄ncipalis ē ad sctāz cru cē in hierusalē: in q̄ sunt omi die .xlviij. āni indulgētiaꝝ ⁊ tot q̄dragene: ⁊ remissio tertie ptis omniū pctōꝝ. Itē in sūmo altari requiescūt corpa scōꝝ Anastasii ⁊ Cesarij. Itē eandē ecclesiā q̄ vocat̄ ad sanctā crucē

in hierusalem edificauit Constātinus filius Constantini magni imperatoris in honorem sancte crucis ad preces sancte Helene: et sanctus Siluester papa consecrauit eā: et sunt oi die dnica ccc anni indulgentiarum et tot quadragene et remissio tertie partis oim pctorum Itē he sunt reliquie eiusdem ecclie. Primo duo ciphi: vnus qui fuit plenus de sanguie xpi: alter vo qui fuit plenus lacte btē marie vginis. Item spongia in qua iudei porrexerūt xpo fel et acetū. Itē de ligno scē crucis. Item due spine de corona xpi. Itē vnus clauus cū quo fuit affixus in cruce. Item de ligno crucis latronis pendentis ad dexteram xpi qui fuit conuersus ad xpm. Itē in capella que vocatur hierusalē vbi mulieres nō intrāt nisi semel in anno. s. in die dedicatiōis eiusdē que celebratur in vigilia sancti Benedicti abbatis in mēse Martij: et est plenaria remissio omniū peccatorum.

Expliciūt indulgētie septem ecclesiarum principaliū vrbis Rome cū reliquijs suis.

Sequuntur alie ecclesie vrbis Rome.

AD scām Mariā transtyberim· hic loc⁹ vbi nūc illa venerabilis ecclesia ē: olim taberna meritoria regiōis trāstyberiz appellabat: in qua romani milites qui ampli⁹ militare nō poterāt vite sue subsidia ꝑcipiebāt Et appellabat meritoria: qꝛ ꝓ benemeritis coꝝ ⁊ sportularis pecunia donabat i atrio· Cuius hi versus scripti erant·

Roma vetus veteres cum te rexere q̄rites
Nec bonus immunis nec mal⁹ vllus erat·
Defunctis p̄ribus successit praua iuuētus
Quoꝝ consilio precipitatata ruis·

Ex hac taberna meritoria videlicz vbi ille due fenestrelle ferree cancellate ap̄d chorū sunt posite: t̄pe quo dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s de virgine nasci dignat⁹ est: fons olei de terra exundauit: ac ꝑ totum illuz diem ac noctē largissimo riuo vsq3 ad tyberim defluxit: significans vnctionē xp̄i ⁊ baptismū atq3 doctrinam eius qua oēs gentes imbueret ad cre credendū ꝑ baptismū· Qd̄ miraculuz attendēs sanctissimus ꝑsul Calixt⁹ natiōe romanus sicut erat iā ab antiquo t̄pe famatuz in eodē loco vbi oleū fluxerat: ꝓcedēte quoq3

tpe cũ aliquantulũ cessaret psecutio a xpifi
delibus eadẽ ecclia credit nouis fabric; am
pliata: quã Gregori⁹ pp̃. iiij. ob reuerentiam
btẽ virginis ⁊ btĩ Calixti martyris pene a
fundamẽtis diruptã nouis fabricis cũ tecto
ↄstruxit ac totã depinxit. Sunt etiã sepulta
ibi corpa sanctoꝝ videlꝫ Calixti pape In-
nocẽtij pape fundatoꝝ ecclesie: ⁊ Julij pa-
pe. scti Quirini epi. est in octaua die assum-
ptionis btẽ virgis in augusto Statio ⁊ per
donantia. Jam puerũ iã summũ pr̃ post tpa
natũ Accipimus genitũ tibi quẽ nos ẽẽ co-
euũ Credim⁹ hircoꝝ olei scaturire liq̃mina
tybrĩ Hinc oleum fluxit cũ xp̃s virgĩe luxit:
Hic ⁊ donatur venie quocunqꝫ rogatur.

AD scm̃ Crisogonũ in p̄fata regiõe trãs
tyberi. In ista ecclia p̄noiati sci Criso-
goni sũt he reliq̃e. brachiũ sci Jacobi: scapu
la sci Andree apli: ⁊ caput scti p̄fati Criso-
goni. sunt ibi indulgentie. Hic sedes est car
dinalis ⁊ titul⁹. Statio. xxxiiij. q̃dragesime

AD scãm Ceciliã virginẽ. etiã est ista ec
clesia p̄noiate Cecilie ṽginis in regiõe
trãstyberi situata. ibi requiescit corpus sctẽ

Cecilie; simul etiam corpa scõꝝ videlȝ Tiburtij Valeriani Lucij pape primi ⁊ maximiani sub altari chori requescũt. Sũt in eadẽ ecclia alie reliqe plures. Fuerunt in p̄tacta ecclesia olim edes scē Cecilie ⁊ habitacula quas .s. Paschalis papa ꝯsecrauit ⁊ ad honorem oı̄potentis dei eiusqȝ genitricis gloriose; scõꝝ aplõꝝ Petri ⁊ Pauli; btē Agathe ⁊ Cecilie Anno incarnatõis dominice ccc. Indictione .xv. ecclesiā dedicauit: sicut plenius in ep̄ali libro legitur.

AD sctm̄ Bartholomeū i insula. In ista ecclia est corp⁹ sci Bartholomei supra altare mai⁹ in tabernaculo. Est etiā ibi corpus sci Paulini: sci Alberti sci Marcelli ⁊ sci Superãti. Sũt ibi plures reliqe q̄ cū sup̄dictȝ in die sci Bartholomei apl̄i ⁊ in dn̄ica palmaꝝ ostendunt. Est vnus fons ante altare mai⁹ in choro in q̄ inuēta sunt corpa scõꝝ .s. sancti Paulini ⁊ Superantij. apud istum sunt .cc. anni indulgentiaꝝ.

AD sanctū Johem in insula ex opposito eccl̄ie sci Bartholomei. Hic est vnum claustrū mulieꝝ. ibi ē vna capella btē marie

virginis versus aquas tyberis que apd mo
lendinos appellaẜ. Dr ꝙ quodā tpe tybris
creuit vt lampades ardentes ante imaginē
fuerunt extincte; nec visa erat aliqua lesio
imagini per aquam facta.

AD scm̄ Nicolaum in carcere Tulliani
in regione rippe: hic sunt he reliq̄e. vna
costa sancti Mathei apli ꝛ euāgeliste: man
na sancti Nicolai: brachium sancti Alexij.
Statio in quadragesima.

AD sctām Mariā in porticu in regione
rippe. hic est vnus lapis p̄ciosus zaphi
rus in q̄ imago dei ꝛ btē Marie v̄ginis mi
raculose est imp̄ssa tp̄ibus Jo. pape p̄mi: et
Justini ꝓp̄ij filij Justiniani augusti ꝛ The
odorici regis Gothoꝝ hētici Jtaliā oppri
mētis: fuit in vrbe matrona potētissima Si
niaci cōsulis ꝛ patricij filia noīe Galla: inẜ
romanos diuitijs ꝛ generositate p̄cipua pa
triciatꝰ dignitate sublimis cognoīata patri
cia moribus ꝛ vita beata; sic eniꝫ tp̄ibꝰ vsa
est bonis vt legē dn̄i nō desereret ꝛ a diuīs
nullatenꝰ declinaret: ꝛ qꝛ xp̄o sedulo seruiẜ
curauit: suiqꝫ in se creatoris imaginē ꝛ sili-

tudinē prudēti circūspectiōe integrā illiba-
tāq3 seruauit: xpi ⁊ btē Marie imaginē per
manus scōꝝ angeloꝝ in suo palatio suscipe
meruit. Quadā.n.die dū familia circūseden
te pranderet sup̄ ꝓpinatoriū p̄dicta oīpotētꝭ
dei bn̄dicte Marie mr̄is filij imago nimio
fulgore apparuit: cuius imēnsa luce ꝓpina-
tor verberatus: ante dn̄am redit ⁊ qđ acci
derat territus nuntiauit. mox Galla surgēs
a mēsa venit ad locū ⁊ lucē qđ vidit: ꝫ ima
ginē decorā videre non potuit. Habito igit
ꝯsilio multoꝝ ꝓcerum comitata ꝯcursu ad
Lateranēse palatiū festinauit: ⁊ pōtifici lu-
cis apparitiōez religiosa grauitate narrauit
pijs lachrymis postulās ⁊ magnis p̄cibus
vt ad ancillā dn̄i ipse dn̄s dignaret venire:
deo dante rem nouaz plenius cogitaturus:
cuius sanctis p̄cibus venerabilis pōtifex ac
quiescens cum epis ⁊ cardinalibus ⁊ maio
ribus ciuitatis ad Galle palatiū venit: ⁊ ad
locum accedens expāsis brachijs ⁊ oculis
leuatis in celum deuotissime intra lucē ora
uit. Cumq3 adhuc venerabilis pater orati-
oni insisteret: inter brachia sacratissimam

suscepit imaginē τ eā adorandā circūstanti multitudini cū lachrymis timoris τ gaudij demōstrauit; τ qūo btūs Gregori⁹.vij.ꝯse-crauit istā ecclesiā que ante fuit palatiū pre nōiate Galle patritia. τ de vita eiusdem legitur in certis alijs legendis.

AD scm̄ Georgiū. In ista ecclia sunt iste reliqe. de lacte btē marie v̄ginis τ d̄ vestimētis ei⁹: vexillū: lācea: τ caput sci Georgij. qd̄ p̄noīatū sci Georgij caput est reptū in vna capsa lr̄is aureis: significātes illd̄ eē p sanctissimū p̄sulē zachariā papā primū: et deduci fecit regiōez ad velū aureū in venerabilē istā diaconiā cū magna solēnitate; vbi i hōre suo ꝯsecrata ē illa ecclia prenōiata. τ plures alie reliqe. Statio τ titul⁹ est cardinal. Claudi⁹ tyberi⁹ describēs pugnatores ciues romāos inuenit sexies decies cētena milia. vcccc. τ. xl. milia; qd̄ adhuc repit scriptū ante prenōiataȝ eccliaȝ subt⁹ portugali.

AD scām Anastasiā. ecclia ista est v̄sus palatiū mai⁹ ꝯstructa ex opposito ecclesie sancti Georgij. sunt etiā reliquie. Statio τ titulus cardinalis.

AD scām Mariā q̄ eccl'ia dr̄ Scola gre
ca infra montē Auentini aū pnoīatā ec
clesiā positꝰ est vnꝰ lapis rotūdus ad dispo
sitiōez faciei ⁊ vultꝰ q dicebat̄ bucca verita
t;ad quē hōies se expurgauerīt; v̄tutē suā p
vnā mulierē pdidit . fuit etiā scola sci Aug.
AD scām Sabinā . ista venerabilis eccle
sia vocat̄ ad scām Sabinam de vrbe in
mōte auētino: quā miro ope pbr̄ vrbis Pe
trus illiricꝰ sub papa Celestino: sicut ptz in
lrīs aureis scriptꝭ in pte posteriori ecclie sup
portā cipssinā . In isto loco fuit sedes apl'i
ca sicut demōstrat structura palatij: in q̄ resi
dēs pp̄ honoriꝰ . iij . cū curia sua aᵒ dn̄i . M .
ccxvi . ord . pdicatorꝝ: quē scīs Dominicus
a pdecessore suo papa Innocētio in ꝯcilio
Lateranēsi . impetrauerat auctē aplica ꝯfir
mauit: ⁊ hāc eccliaz btō Dn̄ico ob spēalem
familiaritatē ⁊ magne deuotōis affectū quē
erga eū habuit inhabitandū cū fratribꝰ suis
ꝯcessit . Cuiꝰ etiā ob ppetuā rei memoriā ca
lix papalis cū patena ⁊ corpali altari ⁊ ca-
pelle aplice de alabastro in isto loco reseruā
tur . hic sunt sepulta corpa scōꝝ vz scē Sabi

re: sci Theodori: sci Alexādri pape. Nota Auētinū primā regionē fuisse vrbis. hic ē vnᵘ lapis niger suspēsus de q̄ isti v̄sus hn̄t.
Credidit orantem iacto contundere saxo
Hic scm̄ Dn̄icum hostis versuto ad ipsum
Marmoris illesi confracto monstrat in euū
Hisq̧ fidez prebet suspensus ⁊ iste molaris
Sunt q̄plures reliquie notabiles ⁊ scripte
Et statio in die cinerum.

Ad scm̄ Alexiū in eodē monte Auētino est eccl'ia q̄ fuit ante domᵘ p̄ris sci Alexij. hic est locus ⁊ gradus vbi p̄dictus scūs Alexius p̄ri incognitus. xvij. annos pn̄iam egit: vsq̧ ad annū icarnatōis dn̄ice. cccviij. suū tradidit in manus dei spiritū. In isto loco sunt indulgētie oī die. c. annoꝝ ⁊ totidez quadragene. de vita ⁊ morte eius legit̄ plenius in legenda sua. hic ondit̄ in vno tabernaculo vna imago b̄tē v̄ginis circa quā ponunt̄ illa infrascripta. Hec est illa imago digna b̄tē Marie semꝑ v̄ginis quondā exn̄s in eccl'ia eiusdē b̄tē Marie virginis in ciuitate Edessa: vbi b̄tūs Alexius peregrinus degebat: et corā qua semꝑ volebat orare nec

ꝑmittebat. Unde ipa beatissima imago bis miraculose locuta dicit custodi ecclesie: fac introire hoīem dei idest Alexiū qui sedet foras in ostio q dignus est regno celoꝝ. Sub altari maiori in choro sanctoꝝ Bonifacij et Alexij confessoris gloriosa corpora requiescunt: vt bulla Honorij tertij pape demonstrat: necnon Hermetis martyris: et aliorū sanctoꝝ reliquie sunt: quoꝝ meritis et intercessionibus ab omnibus malis et a morbo epidimie liberemur.

AD scām Priscā ex opposito eccl'ie scē Sabine in monte Auentino prima.

Ubi ab euandro sacrata est Herculis ara
Urbis romane prima superstitio post
Ubi structura tot veteꝝ tēpla pudēda deorū
Montis auentini nunc facta est gl'a maior
Unius veri religione dei.
Precipue tū ob Prisce nobile templum
Qd priscum merito par sibi nomen habet
Hic petrus id coluit ppl'os dū sepe doceret
Dum faceret magno sacraq3 sepe deo
Hic quos facinoꝝ fontis deceperat error
Hic melius sacra purificaret aqua

Quod demũ multis sese voluẽtibus annis
Corruit haud vlla subueniente manu
Summus ⁊ antistes Calixtus tertius ipm̃
Extulit omne eius restituitq̃ȝ decus
Cui simul eterne tribuit dona ampla salutis
Ipsius nequa parte careret ope.

AD sctm̃ Sabbã. hic est vna fontana cõ ducta in ecclia cui⁹ aquã hoies pñt gustare seu bibẽ: ⁊ ex ista aq̃ sctã infirmi curabant̃ ⁊ maxime a fluxu sanguinis; q̃d sepe claruit miraculis. Et est in ista fontana sctã de scapulario sancti abbatis et confessoris Sabbe. Estq̃ȝ ibi vna abbatia ordinis sancti Benedicti. Item possunt videri in loco isto corpa Titi ⁊ Vespasiani; ad quoꝝ sepulchrum scribuntur isti sequentes versus.

Condit̃ hoc tumulo Tit⁹ cũ Vespasiano
Patre felici sed eminent prospera Titi
Hierusalem premens dñi emulos fremens
Aper de silua fer⁹ singularis in hostes
Expurgat vineã sabaoth sternendo laborẽ
Reddit ⁊ congruã vindictã populo nequã

AD scm̃ Anastasium ibi ad tres fontes; In ista ecclesia ⁊ monasterio habet̃ in

eos loco i choro vna bulla scripta q̄ sic inci
pit: Anno milleno bisq3 cēteno p̄mo. Quar
to nonas q̄ xp̄s venit mūdū redemit. Actu
diuino kal. april. Honori⁹ felix monos dia.
sacer hāc aulā ↄsecrauit papaq3 dicauit di
uinis. Ac ter septē cardinales collaterales
interfuerūt ad martyr3 dei honorē. Et tunc
astiterūt ₇c. Est hic colūna sup̱ qua beatus
Paulus ap̄ls decollat⁹ est. In capella ad
tres fōtes h̄ loc⁹ martyrij̄ sci Pauli ap̄li ē.

AD btām virginē scala celi. hic est secū-
da capella fundata in toto mūdo ad ho
norez btē v̄ginis Marie. Et vocat̄ scala ce
li sup̱ quā btūs Bernardus meruit videre
scalā erectā vsq3 ad celum. In qua quicūq3
celebrant ac celebrari faciunt ꝓ animabus
existentibus in purgatorio meritis eiusdem
virginis dicte anime cito liberantur: ₇ quic
quid ibi deuote petitur sine dubio impetrat̄
Et sunt ibi plures indulgentie: vt p3 in ta-
bula indulgentiaꝝ. Item sunt ibi recondita
ossa decem milium martyrum.

AD sctām Mariam annuntiatam. Item
anno. M. cc. pontificatus dn̄i Honorij̄

pape·iij·anno·v·indictioñ·viij·mensis augu
sti die·ix·dedicata est hec ecclesia in hono
rem btē Marie virginis ⁊ oim̄ sanctoꝝ per
manus venerabiliū Auagnini ⁊ Johannis
sanguini epoꝝ assistentibus Johanne villa
magne· Johāne scē Marie de rusille· Sūt
etiā ibi in altari certe ⁊ scripte reliquie per
manus supradictoꝝ recondite: quaꝝ nomi
nā ponūtur in vna tabula apud altare· Itē
sciendū ꝙ ibi vbi ista crux est in medio dctē
⁊ scti Sebastiani ecclesie posita sunt capti
uati isti·x·milium martyꝝ ⁊ militum·

Domine quo vadis·i isto loco qñ ange
lus dei btm̄ Petrum eripuit de manu
Neronis: Saluator ei obuiās: cui Petrus
ait: Dñe quo vadis·⁊ respondens: Vado
romam iterum crucifigi·

AD scm̄ Johem añ portā latinā·ista ec
clesia est ꝯstructa apd̄ istā portā q̄ dice
bat̄ porta latia: ibi adhuc ē loc⁹ vbi missus
est scūs Johes ī oleo feruentissimo·sūt mul
te indugētie ibi·Estqꝫ statio in q̄dragesima·

AD sanctū Sixtū ante portā Apiam est
claustrum mulieꝝ in strata vbi itur ad

sancti Sebastiani. Statio i quadragesima
Et est titulus Cardinalis.
AD scam Balbinã. ista ecclesia dr etiam
ad scm saluatorẽ: cuius imago ondditur
supra summũ altare in choro vbi sunt sepul
vij. corpa scõꝝ videlꝫ sancta Sabina: sanctꝰ
Quirinus: ꝛ iste due virgines quibus ista
prenominata imago apparuit. Est etiam ibi
statio in quadragesima: ꝛ titulus cardinal.
Istam ecclesiam consecrauit sanctus Gre-
gorius: ꝛ concessit. vij. annos indulgẽtiaꝝ.
AD sanctum Gregorium est vna abba-
tia. Gregorius episcopus seruus seruo
rum dei: sicut continetur in priuilegio: qui
anno secundo sui presulatus ꝛc. Collecta
Cardinalium epõrum ꝛ ceteroꝝ Romane
ecclesie multitudine: ecclesiam istam quam
ad honorem sancti Andree apostoli in dio-
scauri construxerat in qua rudimenta ꝛ san
ctitatis susceperat incrementa: eo ꝙ detulit
prout eius anima desiderabat consecrauit.
Quam ecclesiam etiam plenarie dotauit et
priuilegijs apostolicis premuniuit. Cõsecra-
tione vero perfecta flexis ad terraꝫ genubus

se deo humili supplicatione psternens pre-
ces fundit ad dnm dicēs: Dne ihu xpe fili
dei viui qui dixisti aplis: et p aplos vniuer-
sis fidelibus xpianis: quodcunqz petieritis
prez in nōie meo dabit vobis: peto ab omni
potentia maiestatis tue qtnus quicunqz dein-
ceps in hui9 ecclesie circuitu elegerit sepul-
turā: dūmodo fidē xpianam teneat imperpe
tuū eterne damnatiōis nō sit incendijs mā-
cipandus: sz ad eterne vite gaudia sublimā-
dus. Orone vo cpleta apparuit angel9 dni
dicens: Gregori exaudita est oro tua. Hic
est brachium beati Gregorij pape primi: et
crus sancti Panthaleonis.

AD sctm Johannē et Paulū in Celio-
monte. Hic requiescunt corpora sctōr
Johannis et Pauli. Circa ista loca sancta
ponitur vna bulla sculpta que dicit de recō
ditione istor scōr prenominator.

Pres byter ecclesie romane rite Johānes
Hic animi voto dona vouendo dedit
Martyrib9 xpi Paulo pariterqz Johanni
Passio quo sedem contulit esse pares.
Statio et titulus cardinalis.

AD sanctum Stephanum in Celiomōte est ecclesia structure rotunde. ecclia3 hanc prothomartyris Stephani diu añ collapsam Nicolaus quint⁹ pōtifex maximus in integrum restaurauit. Ibi sunt fratres ordinis scī Pauli primi heremite: de cui⁹ vita ꝛ obitu h̄ infrascripta metra potes legere.

Obitus ꝛ vite primi tempus heremite
Ut breuiter hec inspice metra solerte
Anno centesimo ꝛ septuagesimo primo
Post incarnatū xp̄m de virgine natum
Tebalde genit⁹: Paulus heremita p̄mus
Hic sextumdecimū cum puenisset ad annū
Mundū reliquit heremiq3 secreta petiuit
Cui ter denis cum septem insuper annis
Palma dedit victū corpis piter ꝛ amictu3
Celitus hinc manna pastus annis sexagita
Domino mitente quotidie ceruoq3 ferente
Post hoc ducētos octuaginta sex q̄3 annis
Patris eterni filij de virgine nati
Anno centesimo decimoq3 vite sue terno
Paulus de mundo choris septē letabūdo
Ciuiū sanctoꝝ obijt ad regna celoꝝ
Anno vo dñi. Mcccxl. trāslatus de Cōstan

tinopoli in Venetias · Anno · M · ccclxxxi · translatus est de Venetijs ad Vngariam · Statio · titulus Cardinalis ·

AD scām Mariā in nauicula in eod ce liomōte · Hic ponit̄ vna nauis lapidea in signū miraculi ante introitū ecclesie · Statio in quadragesima: ⁊ titulus Cardinalis ·

AD scām Mariā imꝑatricē · hic est imago btē v̄ginis q̄ etiā allocuta ē btō Celestino pape dicēdo: q̄re ampli⁹ nō salutas me: cū semꝑ imaginē meā ꝑtereūdo salutās scūs Celestin⁹ geniculādo orauit ⁊ petiuit veniā corā ꝑdcā imagie: ⁊ ꝯcessit post hoc oībus geniculādo orātibus tria pr̄ nr̄ ⁊ tot aue maria bona intētiōe ⁊ bono ꝓposito totiens quotiēs fecerint · xv · an · indulgentiaꝝ

AD scm̄ Petrū ⁊ Marcellinū a° natiuitat̃ dn̄i · Mcclxvi · indictiō · xiiij · die · x · mens̃ apꝛil · Alexander papa ꝯsecrauit hāc ecclesiā scōꝝ Petri ⁊ Marcellini ⁊ vtrūq3 altare · ⁊ reposuit in maioꝛe altari de reliqijs ꝑnōiatoꝝ scōꝝ ⁊ pluriōꝝ scōꝝ quoꝝ nōia bene legi possunt in sculptura apd ostiū ecclesie · Concessit ipsi ecclesie a dicta die ꝯse

cratiõis vsq ad octauam singulis annis in
dulgentiã triũ annoꝝ ⁊ triũ quadragenaꝝ
Et deinde transtulit dictam indulgentiam
de dicta die in feriam secundam post domi-
nicam scđam quadragesime: qua die addi-
dit indulgentiam vnius anni ⁊.xl.dieꝝ. Ti
tulus cardinalis. Statio in.xl.est.

AD quatuor coronatos btũs Leo.iiij.
papa sub maiori altari recõdens collo-
cauit corpa scõꝝ martyꝝ Claudij Nicostiti
ni Simphronij ⁊ plurimoꝝ scõꝝ. nõia scul
pta sunt circa p̃nõiatũ altare. ⁊ etiam alioꝝ
corpa scõꝝ quoꝝ nõia deo cognita sũt. Itẽ
anno incarnatõis dñi nr̃i ihũ xp̃i. Mcxi. in-
dictiõi.iiij. qnta idꝰ maij dñs nr̃ Pascal.ij.
pontificatus sui anno iussit cauarꝭ sub altari
qđ prius ꝯbustũ ⁊ ꝯfractuz fuerat: ⁊ inuẽit
duas conchas: vnã porphireticam: ⁊ aliam
ex ꝯpromisso. in quibus erant supradictoꝝ
sacra corpa sanctoꝝ. In tertia vo die iussit
vndiq munire cõchas ⁊ desuper altare re-
nouare ad memoriam ⁊ honorem sanctoꝝ:
⁊ laudem dñi nr̃i ihũ xp̃i. Statio: titulus et
sedes cardinalis.

AD scm̄ Clementē est claustrū fratrū ordinis sci Ambrosij. sub altari maiori requiescit corp⁹ scissimi Clemētis pape ꝛ martyris: qđ trāslatū fuit de citate Cersona trās pontū maris ī hāc vrbē p xp̄ianissimū ꝛ clementissimū Justinianū imꝑatorē. ꝛ hic multoꝝ alioꝝ scōꝝ sūt reliq̄e ꝛ mlte indulgētie ꝯcesse ꝑ sūmos pontifices: maxie p scissimū Gelasiū ppm quotidie illuc veniētib⁹. xl. annoꝝ ꝛ totidē q̄dragenas veniā suoꝝ īdulsit peccaminū de grā spāli. ꝛ in. xl. duplicant. Itē se. re. dn̄s Alexāder pp̄. iij. ad honorem sci Ignatij martyris: cui⁹ corpus in p̄nōiato altari req̄escit: p suū p̄uilegiū ꝯcessit ꝛ largitus est remissiōez tertie pᵗꝭ oīm pctōꝝ. Statio. titulus cardinal. Itē hētur in serie pōtificū rōnoꝝ q̄ Johes theotonic⁹ post Leonē sedit annis. ij. mēsib⁹. v. dieb⁹. iiij. vacauit sedes mēse vno: vt asserit feia fuit: ꝛ iuuēili habitu ab amasio suo Athenis ducta in diuersis sciētijs tantū ꝓfecit vt rome tandē legeret trienniū: ꝛ magnos magros discipulos hēret: nec aliq̄s sibi par ibiđ inueniret. magne itaq; scie ꝛ opiniōis existēs in papā

ꝯcorditer eligit᷑:ſ꞉ in papatu ꝑ familiarē im-
pugnat᷑: vez tp̄s pt⁹ ignorās: de ſcō Petro
in lateranū tendēs anguſtiata pepit int᷑ coli
ſeū ⁊ ſcm̄ Clemen̄ ⁊ ibiꝗ ut dr̄ mortua fuit.
hāc viā qn̄ pp̄ obliq̄t dr̄ a pleriſq꞉ ꝙ pp de-
teſtatōez fci ꝯ fiat. nec pōit ī cathalogo pōti
ficū: pp mulier͛ ſexū q͛tū ad ꝯ difformitatē.
Ad ſcām Mariā nouā. iſta eccl'ia eſt ꝯti
gua tēplo qꝺ dr̄ eternitat꞉. In natiuita
te dn̄i multa miracula apparuerūt. tēplū pa
cis rome ꝯſtructū: vt dicit Innocēti⁹. iij. pp
pacē q̄. xij. annis rome fuit; qꝺ Appollo ro-
me ꝯſultus r̄ndit nō caſurū donec ꝟgo pare
ret: funditus ea nocte corruit. Itē in dicta
eccl'ia eſt vna imago btē virginis in vno ta
bernaculo quā btūs Lucas. iij. diſcipl's xp̄i
depinxit in Troade grecie quā angelus de
Frāgapanis ſecū romā detulit in ſup̄dcām
eccleſiā q̄ tpe Honorij. iij. tota ꝑ incēdia cō
ſumpta diſpoſitiōi iſtius imagīs nulla leſio
fcā fuit. Sūt in p̄noiata eccl'ia reliq̄e viꝫ de
fragmētis qn̄ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s cibauit. v. mi-
lia hoim de. v. panibus ordeaceis. Sunt ibi
infra altare in choro ſepulta corpa ſcōꝝ: ſci

Nemesii: Tribunij pris sancti Iustini: Simphoriani: Olimphi: Exemperij: Lucille: et multe reliquie adducte de cimiterio sci Calixti. Est ibi sepulta qdaz dna romana nobil' nõie Frãcisca deo deuota cui⁹ sepultura ē cãcellata ferro ꝛ deaurata q̄ vsq₃ h̄ nõ ē canonizata: ꝛ nomē ei⁹ in libro vite. Ti. card.

AD scm̄ Cosmam ꝛ Damianum in ista ecclesia ponunt infrascripta metra arte musaica superius in pariete.

Aula dei claris radiat speciosa metallis
In qua plus fidei lux preciosa micat
Martyribus medicis pplo spes certa salutis
Venit ꝛ ex sacro creuit honore locus
Obtulit hec dño felix antistes dignum
Munus ꝛ etherea viuat in aere poli.

Quicunq₃ visitauerit istã venerabilē sctõꝝ martyꝝ Cosme ꝛ Damiani eccliaz hꝫ omi die. M. annos de indulgētia posita a Grego. pp. i. ꝛ ipse btūs Grego. ꝯsecrauit altare maius istius ecclesie: ꝛ posuit sub illo altari corpa scõꝝ martyꝝ Cosme ꝛ Damiani et plurimoꝝ corpa scõꝝ quoꝝ nõia habent in vna tabula circa predictum altare.

AD scām Mariā libera nos a penis in-
ferni. scūs Siluester pontifex ro. a quo
Constātinus imꝑator a lepra liberat⁹ ꝛ ba
ptizatus: ꝯsecrauit hunc locū q̄ capella btē
v̄ginis vocat̄ libera nos a penis inferni: ad
quē locum oībus ꝛ singulis veniētibus et
elemosynam largientib⁹ vere penitentibus
ꝛ ꝯfessis. xi. milia an. de indulgentia ꝯcessit
ibiq̄ draconē ligatum subt⁹ terrā ꝑ. c. ꝛ. l.
passus: cui⁹ vlulatus ꝛ fremitus ꝑ astantes
sepe ꝛ sepius audiunt̄: posuit ꝛ locauit.
AD scā Mariā de ꝯsolatiōe est imago
btē marie v̄gīs q̄ mlta fecit miracula: ꝛ
est in eād eccl'ia plenaria r̄missio oīm pcōꝝ
in die dñica scā mēs Junij a primis vespis
vsq̄ ad secundas a papa Sixto. iiij. ꝯcessas
AD scām mariā de grā. hic ē vnū hospi-
tale vbi quotidie fiunt elemosyne infir
mis ꝛ egrotātibus per societatē romanoꝝ.
AD carceres btī Petri apl'i retro capi-
tolīū. In hac venerabili ecclesia ꝯcessa
est a sūmis pōtificibus vere penitētibus et
ꝯfessis visitātibus dictā ecclesiā ac largien-
tib⁹ suas elemosynas quotidie tertie ꝑtis re

missio oim peccatoꝝ. ⁊. cc. annoꝝ indulgen tiaꝝ. necnō voluerīt dcī sūmi pōtifices dcā; indulgētiā in dieb⁹ festiuis duplicari. Itē in dcā ecclīa ē fons q miraculose apparuit qn btī aplī petr⁹ ⁊ paul⁹ stabāt in dcō loco incarcerati. de cui⁹ font⁹ aq baptizati sūt ꝑ man⁹ dcōꝝ aplōꝝ scūs Processius ⁊. s. marinian⁹; q custodiebāt i carcē dcōs aplōs. corꝑa vō dcōꝝ martyꝝ seplta sūt in dcā ecclīa.

AD scm̄ Adrianū retro capitoliū et ꝓpe ā dñi. Mccxviij. pōti. dñi Gregorij pape ā°. i. indictiō. i. mens Januarij die. xviij. inuēta sunt corpora btōꝝ martyꝝ Marij et Marthe; ⁊ relige scī Adriani sub maiori altari ⁊ corꝑa scōꝝ triū pueroꝝ in absidie sup colūna recōdita ꝑ mgr̄m Pelagiū epm̄ Albineñ. ⁊ dñm Stephanū eiusdē ecclīe dyaconū cardinalē cū cleric; ipsi⁹ ecclie: viz pbro Bartholomeo; pbro Paulo dyacono romano. noīa plurimoꝝ epoꝝ subdyaconoꝝ ⁊ clericoꝝ ⁊ religaꝝ patēt in vna sculptura in choro istius ecclesie. Itē ad supplicatōe; dicti dñi Stephani cardinal. pbrī Pauli et Oliuerij dñs Greg. ix. papa hāc ecclīa; de

dicauit. Actū die mēse indictōe vbi supra.

AD sanctū Marcum in regiōe pince sūt
istre venerabiles reliquie que festiuis
diebus ponunt super altare in vna capsula
quarū noīa patent in vna cedula circa ipsam
capsulā vt vnusquisq3 deuot⁹ legere possit.
quā ecclesiā Paulus papa.ij.a fundamētis
renouauit; maximisq3 indulgētijs eam dota
uit: vz oēs ⁊ singuli qui eandem ecclesiā in
octaua sanctissimi corpis dñi nři ihū xpi: et
in epiphania dñi a pmis vespis vsq3 ad se
cūdas vespas inclusiue. Etiā q a feria secū
da maioris ebdomade scē nūcupate pxime
secutura vsq3 ad feriaz tertiā resurrectionis
dñice imediate sequentē tribus cōtinuis aut
interpellatis dieb⁹ saltē semel in die psonalit
⁊ deuote visitauerint annuatiz. Et p spūali
bus ac tpalibus ipi⁹ ecclie ornamentis hmōi
man⁹ porrexerit adiutrices: oīm suoꝝ pctōꝝ
plenariā remissiōez ⁊ indulgētiā ꝯsequant.

AD scōs aplos in regiōe colūne. hec est
venerabilis ecclia i hōrē.xij.aploꝝ pri
mo a Constātino fundata: ⁊ postmoduz ab
hēticis fuit destructa. Pelagi⁹ ⁊ Johannes

summi pon. eã in gradũ pristinũ restaurãtes multoꝝ scõꝝ corpib⁹ ac indulgẽtijs exorna rũt; corpibus apłoꝝ Philippi ꝛ Jacobi iu nioris in altari maiori reconditis in dextra pte Eugenie virginis ꝛ alioꝝ martyꝝ cor pora. Jn sinistra vo corpus Sabini martyꝝ colobiũ btĩ Thome; altaria sacra seruãt pe dẽ Philippi; brachiũ Jacobi zebedei; costã Laurẽtij; spatulã ꝛ brachiũ. s. Blasij. btõꝝ apłoꝝ martyꝝ supraposita fenestra reponit semp in. vi. feria. iiij. tẽpoꝝ; ꝛ. v. feria dñica ĩ albis; ac in dñica q̃ cãtat Canite tuba. Sta tio etiã in ea pma kał. maij; ꝛ in supradctõꝝ scõꝝ solẽnitatib⁹ remissiõibus a põtificibus romanis ꝯcessis satꝭ dinoscit pmunita. Sta tio in. xl. Sedes ꝛ titulus cardinalis.

AD scãm mariã inuiolatã in regiõe tregi Jn ista ecclesia est oratoriũ in q̃ beatus Lucas depinxit quatuor imagines vginis gloriose; vnã ad sui deuotionẽ in eo statu q̃ btũs Lucas habuit notitiã ipsi⁹ vginis bẽ dcẽ; ideo cũ anulo in digito depinxit; q̃ ma net vsq₃ ĩ hodiernũ diẽ in dcõ oratorio. Et qꝛ mlta miracula btã vgo in dicta imagine

opabat xpiani ad eã ꝯfluẽtes ad dcãʒ eccle
siã veniebãt: ⁊ refecti gr̃a leti ad ppa reuer
tebãt. vocabat aũt oratoriũ sci pauli ⁊ luce.
AD scm̃ marcellũ in regiõe tregi. In ista
ecclia ẽ mõsteriũ seruoꝝ bte ṽginis. est
in ista ecclia vna sepultura porphiretica: in
q̃ recõdita sunt corpa scõꝝ virginũ ⁊ marty
rũ digne ⁊ merito: ⁊ brachiũ sancti mathei
apli ⁊ euãgeliste: que oĩa tpe scissimi dñi nr̃i
Calixti. iij. a pplo romano visa sunt. Hic est
sepulta sancta Felicitas cum. vij. filijs. Sta
tio titulus cardinalis ⁊ sedes est.
AD scm̃ Siluestrũ in regiõe columne re
quiescunt corpa scõꝝ ⁊ scãꝝ quoꝝ no-
ticia natalitioꝝ patʒ in vna sculptura longa
Ostendit in ista ecclesia caput sctĩ Io. bap.
reliqe sancti Laurẽtij. vna pecia de cappa
sancti Frãcisci: ⁊ plures alie reliquie in die
sancti Io. bap. ⁊ sancti Siluestri: quaꝝ oĩm
nõia in ostensione reuelantur.
AD scm̃ Laurẽ. in lucina in regiõe cãpi
marti anno incar. dñice. M. cxcvi. pon.
dñi Celestini. iij. pape anno eius. vi. dedica
ta fuit hec ecclesia p man⁹ eiusdẽ Celestini

cũ quo interfuerit archiepi Eboracensi ac Terentinensi: Sipontin⁹ eps albansi: Octauian⁹ ostiensi: Petr⁹ portuensi: Johãnes viterbiensi Nicola⁹ simphoriensi &c. & tota curia cardinaliũ ꝓsidẽte huic ecclie Cinthio cardinali Facta aũt est hec dedicatio ad honorẽ dei & bti Laurẽtij martyr. cũ deuotiõe totius ppl'i romani & adiacentiũ pplorum cũ tanta solẽnitate & gl'a quãta hacten⁹ nec recognita nec visa fuit. He sunt reliq̃e q̃ recõdite sunt sub altari maiori due ampulle cũ adipe & sãguie bti Laurẽtij & vas plenũ de cremata carne sci Laurẽtij. gausape q̃ angel⁹ tersit corpus eius. Craticula sup q̃ assatus fuit. s. Laurẽtius. Et corpa btorum martyrum Alexãdri pape. Euẽtij. Theodoli. Seuerine. Põtiani. Eusebij. Uincẽtij. Peregrini & Gordiani. Nõia plurimorum scorum & reliquie in dextera parte chori patent lr̃is sculptis.

AD scm̃ Triphonẽ est ecclesia cõtigua eccl'e sancti Augustini. Estq3 statio ibi in quadragesima & indulgentia.

AD scm̃ Augustinũ in regiõe cãpi martis est vna eccl'ia noua nũc a fundamẽ-

tis pulchre erecta ⁊ ꝯstructa. hic est sepultu
ra sctē Monice. estq; caput sctē Monice ⁊
scē Ruffine. hic ē ꝑncipalior imago int oēs
q̄s. s. Lucas depinxit: quā semꝑ quocūq; ie
rat secū portauit. ⁊ repta est in sepultura sci
Luce circa caput eiꝰ. ⁊ vocat scā maria vir
go v̄ginū ⁊ mr oīm. Etiā p totā vrbē roma
nā claruit miracul. tpe Innocētij pape. viij.
Anno dn̄i nr̄i ihū xp̄i. Mcccclxxxv.

AD scm̄ Appollinarē requiescūt corpora
scōꝝ martyꝝ Eustratij Mardarij Euge
nij Oresti ⁊ Aurētij sub altari maiori. sta
tio in quadragesima. sedes cardinalis.

AD scām mariā de populo ad portā flā
mineā. illud nomē venit isto mō ⁊ ortū
hz vt pz ex infrascriptis. Tpe pape Pascalis
vbi nūc altare maius est: erat q̄dā arbor nu
cis alias arbores in altitudine p̄cellēs: in q̄
demones corpꝰ Neronis custodientes lati
tabāt: q oēs trāseūtes p portā istā p̄noīatā
flāmineā trucidabāt ⁊ penitꝰ suffocabāt. au
diēs aūt h sanctissimꝰ p̄dictꝰ papa Pascal.
omī pplo indixit ieiuniū. Et cū clero in orō
ne ꝑsistēs deuote supplicādo vt deus ⁊ btā

maria virgo dignarent pplm romanū a taz
inhūanissima ⁊ terribili peste liberar; ac cui
placeret qd faciendū misericordit relaxaret
Cui tertia nocte apparuit beata virgo his
alloquēs verbis dicēs; Pascal' surge egre
dere ad locū q flāminea porta vocat; iuxta
quaz nucis arborē repies alias arbores lō
gitudine p̄cedentē; quaz precidere facias ⁊
penitus eradicare; ⁊ in eodē loco meo nōie
facias ecclesiaz fabricari. Qui cū euigilass
statī ad dcm̄ locū accessit; ꝯgregata multi
tudine populi ac cleri ⁊ p̄latoꝝ ꝓcessionalr
⁊ dictaz arborē p̄cepit incidi atqꝫ radicitus
eradicari. Mox vt eradicata extitit vbi ip̄e
ꝓprijs manib⁹ altare fundauit; ⁊ postmodū
in sui ꝯsecratiōe certꝭ reliquiis insigniuit; et
misericordit indulgētias ꝓmulgauit. In c⁹
ꝯsecratiōe omīb⁹ deuote accedētibus ⁊ su
as elemosynas largiētib⁹ iux̄ suaꝝ viriū pos
sibilitatē. supradict⁹ papa Pascalis ꝯcessit
a feria. vi. post tertiā dn̄icā q̄dragesime. vsqꝫ
ad octauā pasce ꝓ quolibꝫ die mille annos
⁊ totidē quadragenas ob reuerentiaz v̄gis
quā Sixt⁹ pp. iiij. de nouo a fundamētis re

nouauit:eāq₃ maximis indulgētijs dotauit:
vt oēs ⁊ singuli q eand ecclīam in natiuita
tis:purificatōis:annūtiatiōis: visitatiōis:et
assumptiōis Marie vginis a primis vespis
vsq₃ ad scdas singulis earūdē festiuitatū di
ebus. Et qualib₃ die sabbati singulaꝝ ebdo
madaꝝ quadragesime. Et post mediū qua-
dragesime singulis diebus vsq₃ ad octauas
pasce visitauerint:plenariā oīm suoꝝ pctōꝝ
remissionē ⁊ veniā ꝯsequant. In eadē vo
ecclesia sunt q̄plures venerabilissime reli-
quie:quarū nōia nimis longū eēt enarrare.
AD scām Bibianā: locus qui vocabat
ab antiquo tpe vrsipileati: modno tpe
mōsteriū scē Bibiane. Item aº a natiuitate
dñi. M. Honoriꝰ pp. iij. hāc ecclīam ꝯsecra
uit:remissionē triū annoꝝ ⁊ triū quadrage
naꝝ a die ꝯsecratōis quā. iij. die añ ipa₃ dñi
cā de passiōe statuit celebrandā:vsq₃ ad oc
tauā ipius annuati₃ singulis diebꝰ ad eā de
uote veniētibus indulgēdo. in loco isto plā
tauit scā Bibiana vnā herbā:q̄ puluerizata
hōies a morbo curant caduco. Qūo susci-
piendus est iste puluis ponitur in scriptis.

Fuerūt in hoc loco sepulta·v·milia corpoꝝ scōꝝ martyꝝ absq̄ puulis ⁊ mulieribus· et ibidē est indulgentia maxima vt in cronicis veraciter enarraẗ· Sunt ⁊ etiam sexcentoꝝ milia annoꝝ indulgentiaꝝ in festo omnium sanctoꝝ·Statio in quadragesima·

AD scm̄ Eusebiū est mōsterium in q̄ sunt vij·M·dccc·⁊·xliiij·q̄dragene vere indulgentie ꝯcesse oībus visitātibꝰ manus porrigētibꝰ·nōia multoꝝ scōꝝ quoꝝ corpa sunt in ista ecclesia sancti Eusebij recōdita possunt in vna tabula scripta ſm ordinem legi·Statio·titulus cardinalis·

AD scm̄ Matheū i via vbi ꝓgrediẗ de scō Johane in laterano ad ecclesiā sctē Marie maioꝝ:ibi sunt·M·āni indulgētiaꝝ ⁊ totidē q̄dragene ⁊ remissio septime ptis omniū peccatoꝝ:quas ꝯfirmauit papa Honorius Alexander ⁊ Innocentius·

AD scm̄ Julianū ex opposito eccl'ie scti Eusebij:hic ꝓpe videnẗ adhuc ab antiquo idoloꝝ imagines posite·Sūt i eccl'ia p̄nōiata sci Juliani frēs carmelitaꝝ·Notādū est q̄ ibi fit vna aq̄ bn̄dcā cū reliquijs scōꝝ

Juliani ꝛ Alberti: q̄ curat oēs febricitates: etiā alias infirmitates: q ieiuni sumāt cū trib⁹ pr̄ nr̄ ꝛ totidē aue maria: ad laudē oīpotent deil: gloriose v̄ginis marie: ꝛ scōꝝ Juliani ꝛ Alberti: vl' vnā missam ad honorē p̄noiati sci Alberti legant vel legi faciant. c⁹ festiuitates sunt septima die Augusti.

AD sanctū Vitum ad maccellos. in ista ecclesia est vnus lapis marmoreus ferreo cancello circundatus: sup quo trucidata seu interfecta sūt vltra milia corpa scōꝝ martyꝝ. Suntq̃ i p̄dicta ecclesia. vij. milia annoꝝ ꝛ totidē quadragene. Jtez in supradicta ecclesia hētur talis grā p merita scōꝝ martyꝝ Viti ꝛ Modesti ꝛ Crescētie q̄ qcūq̃ fuisset lesus ab aliquo cane rabido vel rabioso: vel a quouis alio aīali: cum pane tincto in oleo sancti Viti demum comesti a patiente liberatur.

AD sctāz Praxedē tpib⁹ scissimi ac beatissimi aplici dñi Pascalis pape introducta sunt venerāda scōꝝ corpa i hāc scām ꝛ venerabilē basilicā btē xpi v̄gis Praxedis: q p̄dctūs pōtifex diruta ꝛ cimiteriū seu

corpis iacētia auferēs sub altari summo p/
priis manibus collocauit in mēse Julij die
xx·indictioñ·x· In capella libera nos a pe
nis inferni ⁊ ort⁹ paradisi est colūna in qua
ligatus fuit dñs nr̄ ihs xp̄s in passiōe sua: ⁊
sup dcā colūna sūt corpa scōꝝ martyꝝ Ua
lētini ⁊ Cenonis· ⁊ in medio capelle sub la
pide rotūdo sunt corpa·xl·martyꝝ· ⁊ in sini
stra manu sup quē positū est plūbuz: cū quo
colūna fuit mutata quē mulieres tāgunt ex
quo non pñt intrare capellā: sub illo lapide
sunt sepulti·xi·sūmi pōtifices: ⁊ sunt indulgē
tie quotidie·xij·M·annoꝝ ⁊ totidē q̄drage
naꝝ: ⁊ tertie ptis remissio oīm pcōꝝ· In me
dio eccl'ie vbi ferrū circundat lapidē rotun
dū sub illo lapide dr̄ esse sanguis scōꝝ mar/
tyꝝ quē beata Praxedis cū quadā spōgia
colligēs in hūc puteū lapide rotūdo ꝯclusū
infundebat: ⁊ multa scōꝝ corpa in xp̄o zela
uit p quoꝝ merita ꝯcedat nobis de⁹ celoꝝ
regna· Itē in hac supradcā venerabili eccle
sia seu capella est altare sup quo Pascalis
papa p̄dict⁹ celebrauit·v·missas p quadaz
aīa defuncta: qbus finitꝫ visibilr̄ vidit illam

deferre btām virginē in gremio oīpotēt dei vt euidenť pʒ i pariete dcē capelle sup̄ fene strам ferream: quo viso miraculo auctorita te aplica dimisit ꝙ siqs celebrari fecerit ex trabat vnam animam de purgatorio.

AD sanctum Martinū in montibus tpi bus dn̄i Sergij pape iunioris in sacro altari beati Siluestri p̄sulis: ⁊ beati Marti ni: cuʒ beatissimo Fabiano ⁊ Stephano et Sothere martyribus ac summis pōtificibꝰ: insimulqꝫ Asterio cum sanctissima filia eius sanctoqꝫ Ciriaco ⁊c. De sanctis pluribus habeť sculpta in marmore ad dextrā ptem chori sūmi altaris istius noīate ecclīe incly te. Itē isti sequētes vsus sunt scripti lr̄is au reis siue ope musaico triplici circulo ī circu itu pariet supra summū altare istius ecclīe.

Sergius hanc cepit presul quā cernit aulā
Romane sedes diuino tactus amore
Cenobiū sacrū statuit monachosqꝫ locauit
Regna qbus martinꝰ ouās siluester ⁊ almꝰ
Qui moriēs nullum potuit ꝯferre decorem
Perfecit solers melius ꝙꝫ ante manebat
Qui dn̄o assiduas valeāt ꝓsoluere laudes

Prefulgent gaudentqꝫ sicqꝫ cum xp̄o
Sꝫ mox pp̄ Leo quartꝰ vt culmia sumpsit
Atqꝫ pie totam picturam ornauit honeste
Talibus vt donis quoꝝ pro tp̄e meritis
Hec tempora dicata coruscant

AD sanctū Ciriacū retro termas ē vna ecclesia ruinata vbi quondā erat statio ꝛ indulgentia: que omnia tempore Sixti pape quarti translata sunt in ecclesiā sancti Quirici apud turrim militie.

Instaurata videlꝫ Quiricus cū mr̄e Julita
Que fuerant longa diruta templa die
Pr̄icipe sub Sixto delubris nulla vetustas
Hic reficit pontes menia templa vias

Sūt sub altari maiori recōdite reliq̄e de pluribus martyribus: ꝛ quoꝝ nomina habent scripta apud predictum altare.

AD scāꝫ Susannā apd̄ termas ibi sūt sepulti scā Susanna ꝛ eiꝰ pr̄. Est ibi claustrū ord̄. scī Augustini. Statio titulꝰ Card̄.

AD scāꝫ Potētianā. in ista eccl̄ia. s. Potētiane soror, scē Praxedis req̄escūt vltra tria milia corpoꝝ scōꝝ martyꝝ in cimiterio Priscille: ꝛ pp̄ Siplicíꝰ ɔsecrauit hāc

ecclesiam: ꝛ ꝯcessit ꝓ quolibꝫ corꝑe deuote eā visitātibꝰ indulgētias viiiꝰ anni ꝛ vnā q̄dragenā ꝛ tertie pꝭ pcōꝝ remissiōꝫ. pp. Celestinꝰ Bonifaciꝰ Clemēs Greg. Urbanꝰ Alexāder: q̄libꝫ istoꝝ ꝯcessit indulgētias q̄ ibi hn̄tur scripte in vna tabula ꝛ legi plenꝰ pn̄t. Itē in p̄ma capella huiꝰ ecclesie retro sum̄mū altare v̄sus meridiē celebrauit scūs Petrꝰ primā suā missaꝫ. ꝛ in maiori capella versus meridiē est puteus in quo recōditus est sanguis triū miliū martyꝝ: ꝛ in ea capella vocata sci pastoris: quidam sacerdos missam celebrās infestinatiōe diaboli agitatus in eleuatiōe scā dubitabat ibi esse verū corpꝰ xp̄i: ꝛ statiꝫ hostia ab altari suꝑ lapidē marmoreū cecidit. sacerdos vidēs miraculū pauit ꝛ manibꝰ maxima cū reuerētia hostiā suscepit: q̄ ibi supra lapidē sue magnitudis reliq̄t miraculose signū: qđ adhuc vsqꝫ tp̄s videt̄ vbi est pua craticula: ꝛ ex hoc miraculo sacerdos credidit qđ antea dubitabat. Titulus ꝛ sedes est Cardinalis.

AD scāꝫ Jndolā est claustꝝ mulieꝝ ī qđ raro peregrini intrant ꝛ aliȷ̄ homines.

AD scm̄ Vitalē est vna eccl'ia p papam Sixtū quartū restaurata tpe suo anno iubilei. Est statio: titulus cardinalis.

AD scm̄ Laurentiū palispne: intra palatia Decij impatoris ista eccl'ia ē ɔstructa. hic est locus martyrij vbi assatus est beatus Laurēti⁹: sepulturaq; exstitit btē Brigitte q̄ fuit regina regni Suetie. ibi in p̄noiata eccl'ia sci Laurētij plures reliq̄e ostendunt p̄ma feria q̄nta q̄dragesime: quaꝝ noīa habent in vna tabula scripta: vna ps craticule vnū brachiū sci Laurētij. Itē i vno cristallo carbōes certi q clare ꝛ lucide videri psūt qb⁹ assat⁹ ē btūs Laurēti⁹: etiā ossa eiusdē Statio in q̄dragesima. Est claustꝝ mulieꝝ.

AD scā Eufemiā. ista eccl'ia ē in medio istaꝝ ecclesiaꝝ scē Potētiane ꝛ sancti Petri ad vincula inferius i strata vbi itur ad mariā maiorē est claustrū mulieꝝ. q̄ prenominata scā Eufemia ɔiecta fuit in puteū in quo serpentes ꝛ scorpiones erant: a quibus gratia xp̄i illesa exiuit.

AD scm̄ Laurentiū in carcere in eadem strata qua p̄nōiata ecclesia sancte Eu-

femie est ppe. dr etiã ad scm Laurentiũ ad fõtes. Est etiã claustrũ monialiũ. ibiqz sctũs Laurentius scm Ipolituz et Lucillũ bapti zauit et eos fidem xpianam docuit.

AD scm petrũ ad vincula in mõte: h est cardinalis titul9 et sedes. de reliqis h9 ecclie et indulgẽtijs infrascripta metra lege
Hoc dñi templum Petro fuit ante dicatũ
Ersilius antistes Sixtus sacrauerat olim
Ciuili bello destructum post fuit ipsum
Eudoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rursus sacrauit papa beatus
Corpora sanctoꝝ candens ibi machabeoꝝ
Apposuit Petri preciosi vincula ferri
Illustris mulier que detulit ab hierusalem
Et quibus est Petr9 Herõis tpe vinctus
Augusti mensis celebrant festa kalendis
Quiqz huc accesserint lauant crimia cũcta.
Itẽ d his et plurib9 reliquijs ponit pulchre in vna tabl'a vbi pleni9 quisqz põt intelligẽ.

AD scãz mariã ara celi ppe capitoliũ in mõte qui dicebat tarpei9 mõs: vbi ascẽ dit p gradus. c. et xx. Ubi nunc illa ecclesia est; fuit palatium Octauiani: cui Sibilla

quē romani vt deū adorare volebāt. Circu
lū aureū circa solē ōndit: ꝛ in eo v̄ginē pue
rū gestātē in gremio dicēs: Hic maior te ē.
Post ꝯstruxit ibi vnū altare ꝛ vocauit ara
celi: oblationē fecit ꝛ adorauit vnigenitū fi
liū dei. Ad istō altare ponunt̄ isti v̄sus scul
pti in medio duaꝝ columnaꝝ marmorearꝝ.
Luminis hāc almā mr̄is q scandis ad aulā
Cūctaꝝ p̄macꝫ fuit orbe sita [illegible]
tūc struxit octauian⁹ Hāc arā celi sacra cuꝫ
ples pr̄ ei. Sūt in ista eccl'a infrascripte reli
quie. Est ibi sepulchrū scē Helene q̄ fuit mr̄
Cōstantini. hic sepultus est scūs Habūdus
scūs Artemi⁹: scūs Habundāti⁹. ibi est vna
imago btē marie v̄gis quā scūs Lucas de
pinxit in ea dispositiōe ꝛ forma dū stetit ad
crucē dn̄i nr̄i ihu xp̄i: de cui⁹ virtute pn̄t le
gi in vna tabula posita circa istaꝫ imaginem
miracula multa. Iteꝫ ad choꝝ est vn⁹ lapis
vbi pua cācella rotūdus positus: de q̄ lege
istos v̄sus. Xp̄icole cūcti deuota mēte tene
te: Tpe Gregorij sculpt⁹ ē lapis iste Ange
licis pedibus ex bonitate ihu. Sunt in ista
ecclesia fratres ordinis sancti Francisci.

AD scōs angelos i regiōe sci Angeli: ibi sepult⁹ est scūs Simphoriosus cuz suis socijs. ibi sunt etiā reliqe q̄ ponunt̄ in dieb⁹ festiuis. qui romane vrbis ē Senator omni anno offert huic ecclesie vnū calicem.

AD scām mariā sup̱ Mineruā in regiōe pinee. In ista eccl'ia sunt frēs ord. scti Dominici. Nois istius ecclesie rō pz in his versibus sequētib⁹. Roman⁹ hic pplus vbi delirando coluit mineruā Nunc ibi xp̄icolā colit orthodoxa mariā: Illius iam deperijt vndiqz sapia fallax. Uera p̱ hanc mūdo regnat sapia xp̄s: Illa subacta iacet hec sublimissima regnat. Illa suis penam h̄ nobis p̄mia ꝯfert. Sūt in p̄noīata ecclesia infrascripte reliquie. De crinibus ⁊ vestiment̄ bt̄e virginis. de tribus patriarchis Abraā Isaac ⁊ Jacob. de Daniele propheta. Itē societas romanoꝝ ciuiū multas elemosynas ibi facit orphanis ⁊ pauperibus.

AD scāz Mariā rotūdā: olī tēpluz oīm idoloꝝ erat: nūc in hōrez bt̄e v̄ginis est dicata ⁊ ꝯsecrata ⁊ oīm scōꝝ. tertia ⁊ septīa die mens̄ maij est statio ⁊ perdonantia. In

diebus festiuis btē virginis ⁊ omniū sctōꝝ est statio ⁊ perdonantia. In choro sub altari sunt sepulti sancti Rasius ⁊ Anastasius.

AD sanctam Mariam magdalenam in regione columne: ibi societas ꝯfalonis multa opera penitentie facit.

AD scm̄ Eustachiū in regiōe sancti Eustachij anno incarn̄. dn̄ice. M. cxcvi. ⁊ anno. vi. Celestini. iij. pape. indictione. xiiij. in dn̄ica qua cantat̄ Modicū: dedicata est hec ecclesia sancti Eustachij cū tribus altaribus: ⁊ ꝯstructa ꝑ dictū papā. coadiutores fuerūt hi epi. Octauianus ostien̄. Petrus gallocia portuen̄. Jo̅hes albanen̄. Petrus archieps agerē̄. nōia plurimoꝝ epoꝝ assistentiū ponunt̄ in sculptura instr̄i. In eadeꝫ ecclesia sunt he reliquie. De ligno scē crucis dn̄i. de sanguine ipius. de spinea corona. de vestimēt̄ ei⁹. de costa sci Andree. de carbōibus sci Laurētij. ꝺ reliquijs Eustachij Teopiste vxoris filioꝝ Teopiste ⁊ Agapiti. ponunt̄ ēt certe capselle cū reliqis i festitatib⁹.

AD scm̄ Saluatorem apud campū martis circa templum martis. Hic est vna

imago saluatoris que dicitur pietas.

AD sanctam Mariam montis celi in regiõe regule. hic sepulta est sancta Nimpha virgo. sctũs Manicilianus episcopus. apud istam ecclesiã sunt notabiles reliquie ꝛ indulgentie.

AD scm̃ Martinellũ in regione regule. Gualterus mõchus sancti Saluatoris Reatineñ. tpe Honorij. iij. pape a fundamẽtis reedificauit istam ecclesiaȝ. hic est de vestimento ꝛ tunica quam beata virgo fecit ꝛ contexit filio eius ihu xp̃o ꝛ creuit secum.

AD scm̃ Andreã in regiõe in medio vie campi flore ꝛ platee iudeoꝝ. Itẽ anno a natiuitate xp̃i. M. cccc. xlvij. fuerũt inuẽte digne reliquie in vna pelui ꝛ vno vitro: q̃ steterunt plusq̃ȝ. cc. annos in isto loco: sicut patefaciebat scriptura cum istis reliquijs reperta.

AD scm̃ Blasiuȝ ad annellum in regiõe regule. hic est anulus sancti Blasij quẽ detulit in dignitate ep̃ali i manu sua. suntq; plr̃es reliquie in ista ecclesia q̃ in die. s. Blasij ꝛ alijs festiuitatibus videri possunt.

AD scām Barbarā in regiōe parionis in maiori altari istius ecclesie sunt posi te iste reliquie. de capite et velo sancte Bar bare. de vestimento virginis marie; et Bar tholomei apli; Margarite Felicis Lucij Xpofori Sebastiani Alexij Marij Marthe de interuta Dialmatia; sci Laurētij: aplorū Philippi et Jacobi; Petronelle; de capill' scē marie magdalene. De plurimorū sctorū reliquijs et indulgentijs habet in scriptis ad altare maius. Etiam scribitur legenda bea te barbare metrice posita.

AD eccliā sci Jacobi hispanorū nūcupa ta de vrbe ꝯcessit pp̄ Innocēt. viij. ple narie remissiōē oīm peccōrū oīb' et singulis q eandē eccliā in festo eiusdē sci Jacobi apli a primis vesperis vsq ad occasū solis diei ipi' festi deuote visitauerint annuatim.

AD sanctā Mariā de aīa est hospitale theutonicorū: ibidē cum maxima deuo tione ac diligentia celebrant diuina; et mlte sunt indulgētie. cuilibz quoqz alemano vtriusqz sexus trib' noctibus tradit hospitium etc.

Ad scam mariã de pace quã Sixt⁹ papa iiij. de nouo a fundamẽtis edificauit eãq3 maximis indulgentijs dotauit: vz oẽs et singuli q eandẽ ecclesiã singul' festiuitatib⁹ beate marie virginis: vz Annũtiatiõis: visitatõis: niuis: assumptiõis: natiuitatis: ꝯceptiõis: purificatiõis a primis vesperis vigilie vsq3 ad occasum solis festiuitatũ earundẽ: necnõ quolibet die sabbati totius quadragesime p totã diẽ deuote visitauerint ꝓ q̃libz earũdẽ festiuitatũ et dcãꝝ dieꝝ sabbati q̃ predcãm ecclesiã visitauerit: plenariã remissionẽ et veniam oĩm peccatoꝝ suoꝝ consequantur.

Ad sctm̃ Laurẽtiũ in damaso in regiõe pariõis apd cãpũ flore. ecclesiã istã fundauit btũs Damasus ꝑmus et dicauit. Ponit in festiuitatib⁹ in vna capsa eburneo decorata: in q̃ plures capselle cũ reliqis scõꝝ: quoꝝ noĩa vna cũ istis capsellis ĩ vna cedula scripta ponunt. Est vnũ bicceriũ grande bitreũ: ex q̃ in die sci Damasi hoĩes sumũt potũ ad honorẽ ꝑnoĩati sci Damasi. de cuius virtute oẽs hoĩes ꝯfidunt de febribus se liberaturos. Titulus et sedes cardinalis.

AD scm̄ Blasiuz de pāneta in medio cā
pi flore ⁊ pōtis sci angeli in via q̄ dr̄ flo
rida via · de isti⁹ ecclie indulgētia ⁊ reliqis
isti ⁊ alij plures versus dant intelligere ibi
in lapide versus portā sculpti· Hoc fuit ince
ptū renouari tpe templū Urbis Alexandri
romane p̄sulis anni: Annus erat ei⁹ duode
nus ⁊ ipse secūdus: Annus millenus gemi
nus tūc septuagenus: Tpe quo verbū ɔce-
pit virgo supernū· Annus in augusto curre
bat mense perusto· Sexta diadena fuerāt in
dictio dena Abbas dn̄s merit̄ ⁊ nōie dign⁹
Istā domū quidē cepit ɔpleuit ⁊ idē· Cōdi
dit hic lignū crucis venerabile dignum· Et
vestem diue genitricis quippe Marie· An-
dree sancti Blasij Darieq̄ʒ Crisanti·

AD scm̄ Celsū in regiōe pōtis· vbi nunc
ista ecclesia ē fuerunt olim edes patris
sci Celsi; q cū scō Juliano ⁊ Basilissa cor-
porałr trāslatus ē ad eccliaz sci Pauli apl̄i

AD scam Mariā transportinā· in ista ec
clesia eriguntur adhuc iste due colūne in
quibus beati apl̄i Petrus ⁊ Paulus fue-
runt ligati ⁊ flagellati; quas oēs hōies p̄st

ꝑ deuotōe quotidie attingere. Itē in porta media istius ecclesie reperiunt̄ ista sculpta: Anno dñi. M.cxxx. tp̄e dñi Grego. viij. pape anno eius. iij. mens̄ Februarij die. ij. flumen tyberis creuit vsq̄ ad signale cruc; q̄d videt̄ in prefata porta.

AD scm̄ Jacobū in medio vie ad sanctū Petrū ꝛ castelli scī angeli. hic dr̄ eē lapis supra altar̄ sup̄ quē oblatus fuit xp̄s in templo qn̄ Simeon eū susceperat in vlnas suas et dixit: Nūc dimittis seruū tuū dn̄e ꝛc.
Sistit̄ in tēplo puer ꝛ Simeonis in vlnas
Accipit̄ cui danda quies: nam lumina serui
Conspexere deum clarū iubar oibus ortū.

AD scāʒ katherinā nō remote de platea scī Petri: hic fuit claustꝝ mulieꝝ. Ibi est de oleo quod de sepultura scē katherine fluxit. etiā de lacte q̄d loco sanguinis fluxit de scō corpe eius qn̄ decollata fuit.

AD scm̄ sp̄im est hospitale in quo fiunt magne elemosyne ꝛ mie infirmis: etiaʒ oēs orphani infantuli ꝯgregant̄ ibi ꝛ nutriunt̄. q̄d hospitale Sixtus papa. iiij. de nouo a fundamēto maximis structuris renouauit

magnãq; fraternitatē in eodē ordinauit: ad quã ipse se manu ꝓpria cū pluribꝰ cardinali bus inscripsit: ⁊ ꝯcessit omnibus ⁊ singulꝭ q intrãt ⁊ se ad eandē ꝯfraternitatē inscribē faciant q eligere possint ꝯfessorē idoneū qui eos absoluere pōt ab oībus peccatꝭ etiam a casibus sedi aplice reseruatis in mortꝭ articulo ⁊ semel in vita: vt plenius continet̃ in quadã bulla desuper facta. Estq; proxima die dñica Antonij ⁊ Penthecostes ibi statio ⁊ indulgentia. Est ibi brachium sancti Andree. digitus scē Katherine: q clare pōt in monstrantia videri: ⁊ plēs alie reliquie.

IN capella cãpi sancti. hic sepeliūt oēs ꝑegrini ⁊ paupes cuiuscunq; gñatiōis

AD scm̄ Pancratium ꝑ portã aureã ex muros trãstyberim. ista eccłia circūq; lapidibꝰ porphireticꝭ satis pulchre est decorata. Sunt hic recondita corpa infrascripta vz sub altari maiori reqescit corpꝰ sci Pancratij epi ⁊ martyrꝭ: ⁊ corpꝰ sãcti Pãcratij militꝭ ⁊ martyrꝭ sub altari qđ ē a capite hꝰ eccłie. ⁊ ad dexterã requiescit corpꝰ sancti Victoris martyrꝭ: vñ dicebat̃ eccłia sancti

Victoris et Pancratii martyr. Sub altari
q̄d est in medio ecclesie requiescunt corpa
sanctor martyr Malchi et Madiani. cor-
pus sancte Gotheris virginis. Item in ea
permanet nobile cimiterium nominatū Ca
leopodii pbri et martyris. in quo quidem ci
miterio est sepulchrū beati Calixti pape et
martyris: in quo permansit per multos an-
nos corpus eius. demum translatum est ad
sanctam mariam transtyberim: de quo etiā
quotidie ipsius ecclesie canonici faciunt cō
memorationem. iuxta quam ecclesiam san-
cte Marie: videlz et versus portā portueñ
est proxima ecclesia ipsius sancti Calixti.
Ecclesia vo antedicta sancte Marie p ipm
Calixtum constructa fuit. Requiescunt in-
super in ea reliquie seu corpora sanctorum
martyrum et virginum et cōfessorum: quor
noīa sunt in libro vite. Que quidē corpa vi
deri psit manifeste et tāgi: sed nullatenus ea
trāsportari: qz excōicatio papalis ē: nisi ex
speciali licentia summi pontificis: nec volū-
tate ipsorum monachorum in ea ecclesia et
monasterio persistentium.

¶Stationes in quadragasima.

¶In die cinerũ feria.iiij.ad scām Sabinam
Feria quinta ad sanctum Georgium.
feria sexta ad sanctū Johem ꝛ Paulum.
sabbato ad sanctum Triphonem.
¶Dñica prima ad sanctum Johannem in Laterano; ꝛ ad sanctum Petrum.
feria secunda ad sanctū Petrū ad vincula.
feria tertia ad sanctam Anastasiam
feria quarta ad sanctam Mariam maiorē.
feria.v.ad sanctū Laurentiū in palisperna.
feria sexta ad sanctos apostolos
sabbato ad sanctum Petrum
¶Dñica secūda ad scām mariā in nauicula
feria secunda ad sanctum Clementem
feria tertia ad sanctam Balbinam
feria quarta ad sanctam Ceciliam
feria quinta ad sanctam Mariam transtyberim ad fontes olei
feria sexta ad sanctum Vitalem
sabbato ad sanctum Marcellum
¶Dñica.iij.ad scm̄ Laurentiū ex muros
feria secunda ad sanctum Marcum

feria tertia ad sanctam Potentianam
feria quarta ad sanctum Sixtum
feria quinta ad scõs Cosmã ꝛ Damianum
feria sexta ad sanctũ Laurentiũ in lucina
sabbato ad sanctam Susannam
¶ Dñica .iiij. ad scã crucẽ in hierusalem
feria secunda ad quatuoꝛ coꝛonatos
feria tertia ad sctm̃ Laurentiũ in Damaso
feria quarta ad sanctum Paulum
feria quinta ad sanctum Siluestrum
feria sexta ad sanctum Eusebium
sabbo ad scm̃ Nicolaũ in carcere tulliano
¶ Dñica quinta ad sanctum Petrum
feria secunda ad sanctum Crisogonũ
feria tertia ad sanctum Ciriacum
feria quarta ad sanctum Marcellum
feria quinta ad sanctum Appollinarem
feria sexta ad scm̃ Stephanũ in celiomonte
sabbo ad scm̃ Johẽm ante poꝛtam latinã
¶ Dñica sexta ad sctm̃ Johẽm in laterano
feria secunda ad sanctam Praxedem
feria tertia ad sanctam Priscam
feria quarta ad sanctam Mariam maioꝛẽ
feria quinta ad sanctũ Johannẽ i laterano

feria sexta ad scām crucem in hierusalem
sabbato ad sanctū Johannē in laterano
¶ Dñica in pasca ad scām Mariā maiorem
feria secunda ad sanctum Petrum
feria tertia ad sanctum Paulum
feria quarta ad scm̄ Laurentiū ex̄ muros
feria quinta ad sanctos apostolos
feria sexta ad scām Mariam rotundam
sabbato ad sanctū Johannē in laterano
¶ Dñica in albis ad sanctū Pancratium
¶ Sunt etiam spāles stationes in quadra-
gesima. Ad sanctā Mariā de popolo omni
die a medio quadragesime vsq̧ ad octauā
pasce aperit̄ et ostendit̄ imago btē v̄ginis.
Itē. xx. die martij est ad scām crucē in hieru
salē statio. Isto die p̄sit intrare mulieres ca-
pellā scē Helene et nō alio tp̄e p̱ totū annū.

¶ Stationes post pasca.

In die sancti Marci cōueniūt oēs reliquie
p̱ totā Romā: et fit vna gñalis processio de
ecclesia sancti Marci ad sanctum Petrū.
In ebdomada rogationum secūda feria ad
sanctum Petrum.
feria tertia ad scm̄ Johannē in laterano.

feria quarta ad sctām Mariam maiorē
¶ In die ascensionis dn̄i ad sanctū Petrū
Illo die ostendit ordinarie vultus sanctus
¶ In die Penthecostes ad sanctū Petrū
Scd'a pēthecostes ad scm̄ petrū ad vicula.
Tertia penthecostes ad sanctū Anastasiū.
Feria quarta.iiij.tempoꝝ ad sanctā Mariam maiorem: ꝛ ad sanctum Petrum.
feria.v.ad sanctū Laurentiū ex muros
feria sexta ad sanctos apostolos
sabbato ad sanctum Petrum

¶ Itē in.iiij.tempoꝝ mense Septēbris.
Feria.iiij.ad sanctā Mariam maiorem
feria.vi.ad sanctos apostolos.
sabbato ad sanctum Petrum.

¶ Stationes in aduentu.
¶ Dn̄ica prima ad sanctā Mariā maiorē
¶ Dn̄ica.ij.ad scām crucē in hierusalem.
¶ Dn̄ica.iij.ad sanctum Petrum.
Feria.iiij.quatuor tempoꝝ in aduentu ad sanctam Mariam maiorem.
feria.vi.ad sanctos apostolos.
sabbato ad sanctum Petrum.
¶ Dn̄ica.iiij.ad sanctos apostolos.

In vigilia natiuitatis xpi ad Mariã maiorẽ
¶ In die natiuitatis xpi in pmo gallicãtu ad scãm mariã maiorẽ in capella ad psepe dñi nři ihũ xpi; in qua etiã nõ intrant mulieres.
In aurora ad missam ad sanctũ Anastasiũ.
Ad summã missam ad scãm Mariã maiorẽ
In die scti Stephani ad sctm̃ Stephanũ in celiomonte.
In die sci Johis ad. s. mariam maiorẽ: et ad scm̃ Jo. in laterano: et ad sanctũ Siluestrũ.
In isto die ostendit caput scti Jo. baptiste.
In die Innocentũ ad sanctũ Paulũ.
In circũcisiõe dñi ad. s. mariã ad fõtes olei
In epiphania dñi ad sanctum Petrum
¶ Dñica i sexagesima ad sanctum Paulũ.
Dñica i. lxx. ad sanctũ Laurẽtiũ ex muros
Dñica Esto mihi; ad sanctum Petrum

¶ Sequunt versus stationes quadragesime designantes.

Inclyta roma tibi veniarum sancta tuarum
Talis erit statio contritis et ore confessis
Perge sabinã. Geor. Jo pauc. triphonẽ.
Latera. cũ vinculis. anasta. mariaqz maior.
Post palispernas. et post volo cernẽ petrum.

Psiica clementem·balbinam·ceciliãq3·
Transtyberim duxit·vital·marcel·q3 petrũ·
Ad laurẽt ex·marci·potẽs·six·damianũ·
Hinc in lucinã·venio visitare susannam·
Hierusalẽ·corõat·damasũ·paulusq3 laborat
Uidit siluestrũ·eusebij·carcere vinctũ·
Petrũ·crisogonũ·quiricũ queras vbiq3·
Marcellũ·z apol·stef·b·cupis ante latinã·
Latera·praxedis·priscã·visitando maiorẽ·
Latera circundes·festina cernere crucem·
Maior·vult petrũ·paulus·laurẽti9 assunt·
Hinc ad apost pergã·rotũdã·latera·pãcras·

¶ Finis·

¶ Impressum Rome per Eucharium Silber al's Franck: Anno·M·cccc·xci·die·xxiiij·mensis Januarij: sedente Innocentio·viij·anno septimo·

¶ Registrum quaternoꝝ·

¶ Primũ vacat	¶ Ad sanctũ stephanũ
¶ Quatuor z	¶ Juliani z
¶ Oratio de scã	¶ Uictoris z
¶ In hierusalem·	